

**TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM
ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR

BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı Yönetim Kurulu'na

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ("Şirket") ve Bağlı Ortaklıkları'nın (hep birlikte "Grup") 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan konsolide bilançosunu, aynı tarihte sona eren yıla ait konsolide kapsamlı gelir tablosunu, konsolide özkaynak değişim tablosunu ve konsolide nakit akım tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiş bulunuyoruz.

Konsolide Finansal Tablolara İlgili Olarak Grup Yönetiminin Sorumluluğu

Grup yönetimi konsolide finansal tabloların Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartlarına göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, konsolide finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmayı sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, konsolide finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, konsolide finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, Grup yönetimi tarafından hazırlanan konsolide finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca Grup yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve konsolide finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren yıla ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Sermaye Piyasası Kurulu'na yayımlanan finansal raporlama standartları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

İstanbul, 14 Mart 2013

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Berkman Özata
Sorumlu Ortak Başdenetçi

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
31 ARALIK 2012 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansları	Cari Dönem 31 Aralık 2012	Geçmiş Dönem 31 Aralık 2011
Dönen Varlıklar		3.899.761.429	4.042.735.398
Nakit ve Nakit Benzerleri	6	1.355.542.536	1.549.524.710
Finansal Yatırımlar	7	551.820.443	213.899.678
Ticari Alacaklar	10	777.402.622	764.775.891
Diğer Alacaklar	11	754.126.100	792.699.876
Stoklar	13	259.199.763	251.785.807
Diğer Dönen Varlıklar	26	201.669.965	190.577.236
Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar	34	-	279.472.200
Duran Varlıklar		14.881.141.034	12.362.211.730
Diğer Alacaklar	11	1.553.830.754	614.598.106
Finansal Yatırımlar	7	2.049.244	1.767.872
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlar	16	269.069.545	294.960.592
Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	17	57.985.000	54.720.000
Maddi Duran Varlıklar	18	12.693.339.589	11.092.594.872
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	19	51.183.767	46.962.939
Diğer Duran Varlıklar	26	253.683.135	256.607.349
TOPLAM VARLIKLAR		18.780.902.463	16.404.947.128

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ
31 ARALIK 2012 TARİHLİ KONSOLİDE BİLANÇO
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

KAYNAKLAR	Dipnot Referansları	Cari Dönem 31 Aralık 2012	Geçmiş Dönem 31 Aralık 2011
Kısa Vadeli Yükümlülükler		4.533.667.538	3.951.410.407
Finansal Borçlar	8	866.011.394	790.159.337
Diğer Finansal Yükümlülükler	9	192.700.698	158.358.545
Ticari Borçlar	10	912.324.274	870.440.470
Diğer Borçlar	11	153.494.125	151.332.850
Dönem Karı Vergi Yükümlülüğü	35	-	5.368.643
Borç Karşılıkları	22	35.516.181	26.224.798
Çalışanlara Sağlanan Faydalar	24	188.123.923	249.623.497
Yolcu Uçuş Yükümlülükleri	26	1.668.475.819	1.279.313.640
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	26	517.021.124	420.588.627
Uzun Vadeli Yükümlülükler		8.842.191.336	7.954.609.080
Finansal Borçlar	8	7.800.982.204	7.122.723.496
Diğer Borçlar	11	15.659.634	11.439.394
Çalışanlara Sağlanan Faydalar	24	234.019.405	191.632.448
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	35	744.083.660	574.679.843
Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler	26	47.446.433	54.133.899
ÖZKAYNAKLAR			
Ana Ortaklığa Ait Özkaynaklar		5.405.043.589	4.498.927.641
Sermaye	27	1.200.000.000	1.200.000.000
Sermaye Düzeltmesi Farkları	27	1.123.808.032	1.123.808.032
Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	27	39.326.341	39.326.341
Yabancı Para Çevrim Farkları	27	570.111.018	798.590.878
Finansal Riskten Korunma Fonu	27	(45.384.871)	(46.613.446)
Geçmiş Yıllar Karları	27	1.383.815.836	1.365.299.204
Net Dönem Karı	27	1.133.367.233	18.516.632
TOPLAM KAYNAKLAR		18.780.902.463	16.404.947.128

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN
YILA AİT KONSOLİDE KAPSAMLI GELİR TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem 1 Ocak 31 Aralık 2012	Geçmiş Dönem 1 Ocak 31 Aralık 2011
Satış Gelirleri	28	14.909.003.818	11.812.549.908
Satışların Maliyeti (-)	28	(11.893.596.710)	(9.803.269.512)
BRÜT KAR		3.015.407.108	2.009.280.396
Pazarlama ve Satış Giderleri (-)	29	(1.593.367.677)	(1.284.859.256)
Genel Yönetim Giderleri (-)	29	(374.221.814)	(365.283.678)
Diğer Faaliyet Gelirleri	31	600.682.892	160.190.646
Diğer Faaliyet Giderleri (-)	31	(43.666.621)	(396.680.737)
FAALİYET KARI		1.604.833.888	122.647.371
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Karlarındaki Paylar	16	5.149.234	10.074.016
Finansal Gelirler	32	162.136.645	264.238.277
Finansal Giderler (-)	33	(414.741.611)	(251.070.672)
VERGİ ÖNCESİ KAR		1.357.378.156	145.888.992
Vergi Gideri (-)		(224.010.923)	(127.372.360)
Dönem Vergi Gideri (-)	35	(32.616.486)	(16.770.183)
Ertelenmiş Vergi Gideri	35	(191.394.437)	(110.602.177)
DÖNEM KARI		1.133.367.233	18.516.632
DİĞER KAPSAMLI GELİR / (GİDER)			
Yabancı Para Çevrim Farklarındaki Değişim		(228.479.860)	795.001.243
Finansal Riskten Korunma Fonundaki Değişim		1.535.719	(77.496.523)
Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerine İlişkin Vergi Gideri(-) / Geliri(+)		(307.144)	15.499.305
DİĞER KAPSAMLI (GİDER) / GELİR (VERGİ SONRASI)		(227.251.285)	733.004.025
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		906.115.948	751.520.657
Hisse Başına Kar (Kr)	36	0,94	0,02

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN
YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Sermaye		Kardan	Yabancı	Finansal Riskten	Geçmiş Yıllar Karları	Toplam
		Sermaye	Düzeltilmesi Farkları	Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	Para Çevrim Farkları	Korunma Fonu		
31 Aralık 2010 Bakiyesi		1.000.000.000	1.123.808.032	39.326.341	3.589.635	15.383.772	286.443.361	3.747.406.984
Sermaye Arttırımı	27	200.000.000	-	-	-	-	(200.000.000)	-
Önceki Dönem Karından Geçmiş Yıllar Karlarına Transfer	27	-	-	-	-	-	(86.443.361)	86.443.361
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	795.001.243	(61.997.218)	18.516.632	751.520.657
31 Aralık 2011 Bakiyesi		1.200.000.000	1.123.808.032	39.326.341	798.590.878	(46.613.446)	18.516.632	4.498.927.641
Önceki Dönem Karından Geçmiş Yıllar Karlarına Transfer	27	-	-	-	-	-	(18.516.632)	18.516.632
Toplam Kapsamlı Gelir		-	-	-	(228.479.860)	1.228.575	1.133.367.233	906.115.948
31 Aralık 2012 Bakiyesi		1.200.000.000	1.123.808.032	39.326.341	570.111.018	(45.384.871)	1.133.367.233	5.405.043.589

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ 31 ARALIK 2012 TARİHİNDE SONA EREN
YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIM TABLOSU
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

	Dipnot Referansları	Cari Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2012	Geçmiş Dönem 1 Ocak- 31 Aralık 2011
FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI			
Vergi Öncesi Dönem Karı / (Zararı)		1.357.378.156	145.888.992
Faaliyetlerde Elde Edilen Nakit Akımına Ulaşmak İçin Yapılan Düzeltmeler:			
Amortisman ve İtfâ Payları	18-19	1.029.762.920	811.848.621
Kıdem Tazminatı Karşılığı	24	51.071.434	43.712.634
Borç Karşılıkları, net	22	8.336.506	5.654.965
Faiz Geliri	32	(129.243.516)	(77.277.018)
Sabit Kıymet Satış Karı		(3.717.189)	(5.400.013)
Değer Düşüklüğü Karşılığı / (İptali)	31	(351.142.323)	329.671.432
Özkaynaktan Pay Alma Yöntemine Göre Muhasebeleştirilen İştirak Geliri	16	(5.149.234)	(10.074.016)
Finansal Kiralama Faiz Gideri	33	208.066.460	204.097.145
Hibe Kredilerdeki Değişim		(1.572.071)	(3.746.701)
Gerçekleşmemiş Kur Farkı Gideri ve Çevrim Farkları		58.946.716	17.436.691
Şüpheli Alacak Karşılığındaki Artış	10	13.362.362	25.733.253
Yatırım Amaçlı Gayrimenkul Değer (Artış) / Azalışı	17	(6.333.810)	5.169.703
Türev Enstrüman Makul Değer Değişimi	32-33	(25.503.133)	8.879.487
İşletme Sermayesindeki Değişikliklerden Önceki Faaliyet Karı		2.204.263.278	1.501.595.175
Ticari Alacaklardaki Artış		(65.444.030)	(74.080.593)
Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Alacaklardaki Artış		(396.249.212)	(149.193.114)
Stoklardaki Artış		(21.699.604)	(36.746.558)
Diğer Cari /Dönen Varlıklardaki (Artış) / Azalış		(21.935.054)	27.370.907
Diğer Cari Olmayan/ Duran Varlıklardaki Artış		(11.578.616)	11.918.075
Ticari Borçlardaki Artış		91.357.686	90.682.688
Diğer Borçlardaki Azalış		15.625.319	15.065.985
Diğer Kısa ve Uzun Vadeli Yükümlülüklerdeki Artış		104.570.655	39.474.917
Kısa Vadeli Çalışanlara Sağlanan Faydalardaki (Azalış) / Artış		(47.707.008)	111.816.923
Yolcu Uçuş Yükümlülüklerindeki Artış		463.637.936	224.050.649
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit		2.314.841.350	1.761.955.054
Ödenen Kıdem Tazminatları	24	(21.791.662)	(27.610.424)
Ödenen Faizler		(212.951.730)	(168.515.067)
Ödenen Vergiler		(40.264.472)	(13.587.608)
Faaliyetlerden Elde Edilen Net Nakit		2.039.833.486	1.552.241.955
YATIRIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Maddi ve Maddi Olmayan Varlık Satışından Elde Edilen Nakit		38.780.303	20.246.527
Alınan Faiz		172.834.230	94.039.511
Maddi ve Maddi Olmayan Varlık Alımı (*)	18-19	(759.657.869)	(1.088.704.104)
Uçak Ön Ödeme Geri Dönüşleri / (Ön Ödemeleri)		(588.878.369)	929.467.323
Finansal Yatırımlardaki Artış		(353.211.312)	(117.786.293)
İştirak Sermaye Artırımından Kaynaklanan Nakit Çıkışı		(9.603.468)	(11.681.249)
Yatırım Faaliyetlerinde Kullanılan Net Nakit		(1.499.736.485)	(174.418.285)
FİNANSMAN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN NAKİT AKIMLARI			
Finansal Kiralama Anapara Geri Ödemeleri		(762.001.461)	(628.472.899)
Finansal Borçlardaki Azalış		-	(15.750.096)
Diğer Finansal Yükümlülüklerdeki Artış		27.922.286	1.987.483
Finansman Faaliyetlerinden Kullanılan Net Nakit		(734.079.175)	(642.235.512)
NAKİT DEĞERLERDEKİ NET ARTIŞ/(AZALIŞ)		(193.982.174)	735.588.158
DÖNEM BAŞINDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.549.524.710	813.936.552
DÖNEM SONUNDAKİ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ		1.355.542.536	1.549.524.710

(*) 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren oniki aylık dönemde 2.629.245.232 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 1.869.587.363 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır (31 Aralık 2011: 4.324.937.047 TL'lik maddi ve maddi olmayan duran varlık alımının 3.236.232.943 TL'lik kısmı finansal kiralama yöntemi ile yapılmıştır.)

Ekteki dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

1. ŞİRKETİN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (“Şirket” veya “THY”) 1933 yılında Türkiye’de kurulmuştur. 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle Şirket’in hissedarları ve hisse dağılımı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	% 49,12	% 49,12
Diğer (Halka açık kısım)	% 50,88	% 50,88
Toplam	<u>% 100,00</u>	<u>% 100,00</u>

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Şirket ile Bağlı Ortaklıklarında (hep birlikte “Grup”) çalışan toplam personel sayısı 19.109’dur (31 Aralık 2011: 18.489). 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri içinde çalışan ortalama personel sayısı sırasıyla 18.789 ve 18.104 ’dir. Şirket, Türkiye’de kayıtlı olup merkez adresi aşağıdaki gibidir:

Türk Hava Yolları A.O. Genel Yönetim Binası, Atatürk Havalimanı, 34149 Yeşilköy İSTANBUL.

Şirketin hisse senetleri, 1990 yılından itibaren İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nda işlem görmektedir.

Şirket’in bağlı ortaklıkları THY Teknik A.Ş. (THY Teknik), HABOM Havacılık Bakım Onarım ve Modifikasyon Merkezi A.Ş.(HABOM), ve THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş’dir.

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Her bir iş koluna mensup şirketleri Grup’un uymakla yükümlü olduğu muhasebe politikalarına uygun mali tablo hazırlamaktadırlar. Grup’un ana iş kollarının faaliyet konuları aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

Hava Taşımacılığı (“Havacılık”)

Havacılık bölümünün ana faaliyet konusu yurt içi ve yurt dışında yolcu ve kargo hava taşımacılığı yapmaktır.

Teknik Bakım Hizmetleri (“Teknik”)

Teknik bölümünün ana faaliyet konusu, sivil havacılık sektöründe bakım onarım hizmeti ve her tür teknik ve altyapı desteği vermektir.

Finansal Tabloların Onaylanması

31 Aralık 2012 tarihine ait konsolide finansal tablolar, Yönetim Kurulu tarafından 14 Mart 2013 tarihinde onaylanmış ve yayımlanması için yetki verilmiştir. Genel Kurul’un finansal tabloları değiştirme yetkisi bulunmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Finansal Tabloların Hazırlanış Temelleri ve Belirli Muhasebe Politikaları

Şirket ve bağlı ortaklıkları, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”), Seri: XI, No: 29 sayılı “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Seri: XI, No:29 sayılı Tebliği”) ile işletmeler tarafından düzenlenecek finansal raporlar ile bunların hazırlanması ve ilgililere sunulmasına ilişkin ilke, usul ve esasları belirlemektedir. Bu Tebliği, 1 Ocak 2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerine ait ilk ara finansal tablolardan geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir ve bu Tebliği ile birlikte Seri: XI, No: 25 "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliği" yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tebliğe istinaden, işletmelerin finansal tablolarını Avrupa Birliği tarafından kabul edilen haliyle Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na (“UMS/UFRS”) göre hazırlamaları gerekmektedir. Ancak Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS/UFRS'nin Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayımlananlardan farkları Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (“TMSK”) tarafından ilan edilinceye kadar UMS/UFRS'ler uygulanacaktır. Bu kapsamda, benimsenen standartlara aykırı olmayan, TMSK tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (“TMS/TFRS”) esas alınacaktır.

Rapor tarihi itibarıyla, Avrupa Birliği tarafından kabul edilen UMS / UFRS'nin UMSK tarafından yayımlananlardan farkları TMSK tarafından henüz ilan edilmediğinden dolayı, ilişikteki finansal tablolar SPK Seri: XI, No: 29 sayılı Tebliği'ni çerçevesinde UMS / UFRS'ye göre hazırlanmış olup, finansal tablolar ve dipnotlar SPK tarafından 17 Nisan 2008 ve 9 Ocak 2009 tarihli duyuru ile uygulanması tavsiye edilen formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

2 Kasım 2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2499 sayılı Kanun'un Ek 1. Maddesi iptal edilmiş ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“Kurum”) kurulmuştur. Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 1. Maddesi uyarınca, Kurum tarafından yayımlanacak standart ve düzenlemeler yürürlüğe girinceye kadar, bu hususlara ilişkin mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam edilecektir. Bu nedenle, söz konusu durum, raporlama tarihi itibarıyla, bu finansal tablo dipnotunda açıklanan ‘Finansal Tabloların Hazırlanma İlkeleri’nde herhangi bir değişikliğe yol açmamaktadır.

Gerçeğe uygun değeri üzerinden gösterilen yatırım amaçlı gayrimenkuller ve bazı finansal araçlar dışında finansal tablolar tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Kullanılan para birimi

Geçerli para birimi

Şirket'in ikamet ettiği ülkenin para birimi Türk Lirası (TL) olmasına rağmen, bu raporun amacı nedeniyle, Şirket'in geçerli para birimi ABD Doları'dır. Şirket'in faaliyetleri üzerinde ABD Doları'nın etkisi önemlidir ve ABD Doları Şirket'le alakalı durumların altında yatan ekonomik özü yansıtır. Bu sebeple, Şirket ABD Doları'nı finansal raporlarındaki ölçüm kalemlerinde raporlama para birimi olarak kullanmaktadır. Finansal tablolardaki ölçüm kalemi olarak seçilen para birimi hariç bütün para birimleri yabancı para olarak ele alınmaktadır. Böylece, Uluslararası Muhasebe Standartları 21 “Yabancı Para Birimi Kur Farkı Değişikliklerinin Etkisi”ne göre, ABD Doları olarak gösterilmeyen işlem ve bakiyeler ABD Doları olarak tekrar hesaplanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (devamı)

Sunum para birimine çevrim

Grup'un sunum para birimi TL'dir. UMS 21 ("Kur Değişimlerinin Etkileri") kapsamında ABD Doları olarak hazırlanan finansal tablolar aşağıdaki yöntemle TL'ye çevrilmiştir:

- (a) 31 Aralık 2012 tarihli bilançodaki varlık ve yükümlülükler 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası tarafından açıklanan döviz alış kuru olan 1,7826 TL = 1 ABD Doları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir (31 Aralık 2011 : 1,8889 TL=1 ABD Doları).
- (b) 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllara ait gelir tabloları 2012 ve 2011 yılları ortalama ABD Doları döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.
- (c) Ortaya çıkan tüm kur farkları, çevrim farkı adı altında özkaynakların ayrı bir unsuru olarak gösterilmiştir.

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararı uyarınca, Türkiye'de faaliyette bulunan ve SPK Muhasebe Standartları'na (UMS/UFRS uygulamasını benimseyenler dahil) uygun olarak finansal tablo hazırlayan şirketler için geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir. Buna istinaden, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren UMSK tarafından yayımlanmış 29 No'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" Standardı ("UMS/TMS 29") uygulanmamıştır.

Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tablolarının düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır. Grup cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlaması açısından, önceki dönem konsolide finansal tablolarında düzeltme ve bazı sınıflamalar yapmıştır. Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları Not 41'de açıklanmıştır.

Konsolidasyon Esasları

a) Konsolide finansal tablolar, aşağıda (b) ve (c) paragraflarında yer alan hususlar kapsamında, ana ortaklık olan THY ile bağlı ortaklıklar, iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıklarının mali tablolarını içermektedir. Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır. Tüm grup içi işlemler, bakiyeler, gelir ve giderler konsolidasyonda elimine edilmiştir.

b) Bağlı Ortaklıklar, Şirket'in doğrudan ve/veya dolaylı olarak kendisine ait olan hisselerle ilgili oy kullanma hakkının %50'den fazlasını kullanma yetkisi kanalıyla mali ve işletme politikalarını Şirket'in menfaatleri doğrultusunda kontrol etme yetkisi ve gücüne sahip olduğu işletmeyi ifade eder.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihleri itibarıyla bağlı ortaklık, sahip olunan pay ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları(devamı)

Şirket ünvanı	Faaliyet konusu	İştirak oranı		Kayıtlı olduğu ülke
		31 Aralık 2012	31 Aralık 2011	
THY Teknik	Teknik Bakım	% 100	% 100	Türkiye
HABOM	Havacılık Bakım ve Onarım	% 100	-	Türkiye
AYDIN ÇILDIR	Eğitim ve Havalimanı İşletmeciliği	% 100	-	Türkiye

Bağlı ortaklıklara ait bilanço ve gelir tablosu, tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiştir. Şirket'in sahip olduğu bağlı ortaklıkların kayıtlı değeri ile öz sermayesi karşılıklı olarak netleştirilmiştir. Şirket ile bağlı ortaklıklar arasındaki grup içi işlemler ve bakiyeler konsolidasyon sırasında elimine edilmiştir.

c) Şirket'in müşterek yönetime tabi dokuz adet iştiraki vardır. Müşterek yönetime tabi teşebbüsler, stratejik finansman ve işletme politikası kararlarının Grup'un ve diğer tarafların oybirliği ile kararını gerektiren müşterek kontrole tabi ekonomik faaliyetlerdir. Şirket tarafından müşterek kontrol edilen bu işletmeler, özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleşmektedir.

Aşağıdaki tabloda 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla müşterek yönetime tabi ortaklıklar ve ortaklık oranları gösterilmiştir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Sahiplik Oranı	Sahip Olunan Oy Hakkı	Ana Faaliyet Konusu
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş.	Türkiye	50%	50%	Hava Taşımacılığı
THY DO&CO İkrâm Hizmetleri A.Ş. (Turkish DO&CO) (*)	Türkiye	50%	50%	İkrâm Hizmetleri
(TEC)(*)	Türkiye	49%	49%	Uçak Motor Bakım
TGS Yer Hizmetleri A.Ş. (TGS) (*)	Türkiye	50%	50%	Yer Hizmetleri
THY OPET Havacılık Yakıtları A.Ş. (Goodrich) (*)	Türkiye	50%	50%	Havacılık Yakıtları
Uçak Koltuk Sanayi ve Ticaret A.Ş.(*)	Türkiye	40%	40%	Uçak Bakım Hizmeti
TCI Kabin İçi Sistemleri San ve Tic. A.Ş. (TCI) (*)	Türkiye	50%	50%	Uçak Kabin İçi Ürünleri
Turbine Teknik Onarım A.Ş. (Turbine Teknik)(*)	Türkiye	51%	51%	Uçak Kabin İçi Ürünleri
Turbine Teknik Onarım A.Ş. (Turbine Teknik)(*)	Türkiye	50%	50%	Gaz Türbinleri Bakım Hizmeti
Bosna Hersek Havayolları (Air Bosna) (**)	Bosna Hersek Federasyonu	-	-	Hava Taşımacılığı

(*) Sahiplik oranı ve sahip olunan oy hakkı 2012 ve 2011 yılları için aynıdır.

(**) Grubun ortaklığı 2012 itibarıyla sonlanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

Konsolidasyon Esasları(devamı)

Özkaynak yöntemine göre konsolide bilançoda iştirakler, maliyet bedelinin iştirakin net varlıklarındaki edinim sonrası dönemde oluşan değişimdeki Grup'un payı kadar düzeltilmesi sonucu bulunan tutardan iştirakte oluşan herhangi bir değer düşüklüğünün düşülmesi neticesinde elde edilen tutar üzerinden gösterilir. İştirakin, Grup'un iştirakteki payını (özünde Grup'un iştirakteki net yatırımının bir parçasını oluşturan herhangi bir uzun vadeli yatırımı da içeren) aşan zararları kayıtlara alınmaz.

2.2 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem mali tabloları yeniden düzenlenir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grubun cari yıl içerisinde muhasebe politikalarında önemli bir değişiklik olmamıştır.

2.3 Netleştirme/Mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli gurubun kanuni hakkı olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyeti olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları

(a) Finansal tablolarda raporlanan tutarları etkileyen UFRS'lerde yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

(b) 2012 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

UFRS 7 (Değişiklikler) Sunum – Finansal Varlıkların Transferi

UFRS 7'de yapılan değişiklikler, finansal varlıkların transferine ilişkin dipnot açıklamalarını arttırmayı amaçlamıştır. UFRS 7'de yapılan değişiklikler finansal varlıkların transferini içeren işlemlere ilişkin ek dipnot yükümlülükleri getirmektedir. Bu değişiklikler bir finansal varlık transfer edildiği halde transfer edenin hala o varlık üzerinde etkisini sürdürdüğünde maruz kalınan riskleri daha şeffaf olarak ortaya koyabilmek adına düzenlenmiştir. Bu değişiklikler ayrıca finansal varlık transferlerinin döneme eşit olarak yayılmadığı durumlarda ek açıklamalar gerektirmektedir.

UFRS 7'de yapılan bu değişikliklerin Grup'un dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır. Fakat gelecek dönemlerde Grup diğer türlerde finansal varlık transferi işlemleri yaparsa, bu transferlere ilişkin verilecek dipnotlar etkilenebilecektir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

(b) 2012 yılından itibaren geçerli olup, Grup'un finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar(devamı)

UMS 12 (Değişiklikler) Ertelenmiş Vergi – Mevcut Aktiflerin Geri Kazanımı

UMS 12'de yapılan değişiklikler, 1 Ocak 2012 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir. UMS 12 uyarınca varlığın defter değerinin kullanımı ya da satışı sonucu geri kazanılıp, kazanılmamasına bağlı olarak varlıkla ilişkilendirilen ertelenmiş vergi hesaplaması gerekmektedir. Varlığın UMS 40 *Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller* standardında belirtilen gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak kayıtlara alındığı durumlarda, defter değerinin geri kazanılmasının işlemi varlığın kullanımı ya da satışı ile olup olmadığının belirlenmesi zorlu ve subjektif bir karar olabilir. Standartta yapılan değişiklik, bu durumlarda varlığın geri kazanılmasının satış yoluyla olacağı tahmininin seçilmesini söyleyerek pratik bir çözüm getirmiştir. Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkulleri gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak kayıtlara alınmakta ve varlıklarla ilişkilendirilen ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanılmasının satış yoluyla olacağı tahminine göre muhasebeleştirilmektedir. Dolayısıyla standarttaki değişikliğin konsolide finansal tablolara etkisi olmamıştır.

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

UMS 1 (Değişiklikler)	<i>Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerinin Sunumu</i> ¹
UMS 1 (Değişiklikler)	<i>Karşılaştırmalı Bilgi Sunumuna İlişkin Yükümlülüklerin Netleştirilmesi</i> ²
UFRS 9	<i>Finansal Araçlar</i> ⁵
UFRS 10	<i>Konsolide Finansal Tablolar</i> ³
UFRS 11	<i>Müşterek Anlaşmalar</i> ³
UFRS 12	<i>Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar</i> ³
UFRS 13	<i>Gerçeğe Uygun Değer Ölçümleri</i> ³
UFRS 7 (Değişiklikler)	<i>Sunum – Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi</i> ³
UFRS 9 ve UFRS 7 (Değişiklikler)	<i>UFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları için Zorunlu Yürürlük Tarihi</i> ⁵
UFRS 10, UFRS 11 ve UFRS 12 (Değişiklikler)	<i>Konsolide Finansal Tablolar, Müşterek Anlaşmalar ve Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar: Geçiş Kuralları</i> ³
UMS 19 (2011)	<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalar</i> ³
UMS 27 (2011)	<i>Bireysel Finansal Tablolar</i> ³
UMS 28 (2011)	<i>İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar</i> ³
UMS 32 (Değişiklikler)	<i>Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi</i> ⁴
UFRSlere Yapılan Değişiklikler	<i>UMS 1'e Yapılan Değişiklikler Dışındaki Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi</i> ³
UFRYK 20	<i>Yerüstü Maden İşletmelerinde Üretim Aşamasındaki Hafriyat (Dekapaj) Maliyetleri</i> ³

¹ 1 Temmuz 2012 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

² Mayıs 2012'de yayımlanan *Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi*'nin bir parçası olarak 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

³ 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

⁴ 1 Ocak 2014 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

⁵ 1 Ocak 2015 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

UMS 1 (Değişiklikler) Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerinin Sunumu

UMS 1 (Değişiklikler) Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerinin Sunumu 1 Temmuz 2012 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir. Söz konusu değişiklikler, kapsamlı gelir tablosu ile gelir tablosunu yeniden tanımlamaktadır. UMS 1’de yapılan değişiklikler uyarınca ‘kapsamlı gelir tablosu’ ifadesi ‘kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu’ ve ‘gelir tablosu’ ifadesi ‘kar veya zarar tablosu’ olarak değiştirilmiştir. UMS 1’de yapılan değişiklikler uyarınca kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunun tek bir tabloda ya da birbirini izleyen iki ayrı tabloda sunumuna izin veren açıklamalar aynı kalmıştır. Ancak UMS 1’de yapılan değişiklikler uyarınca diğer kapsamlı gelir kalemleri iki gruba ayrılır: (a) sonradan kar veya zarara yeniden sınıflandırılmayacak kalemler ve (b) bazı özel koşullar sağlandığında sonradan kar veya zarara yeniden sınıflandırılacak kalemler. Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergiler de aynı şekilde dağıtılacak olup söz konusu değişiklikler, diğer kapsamlı gelir kalemlerinin vergi öncesi ya da vergi düşüldükten sonra sunumu ile ilgili açıklamaları değiştirmemiştir. Bu değişiklikler geriye dönük olarak uygulanabilir. Yukarıda bahsi geçen sunum ile ilgili değişiklikler haricinde, UMS 1’deki değişikliklerin uygulanmasının kar veya zarar, diğer kapsamlı gelir ve toplam kapsamlı gelir üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

UMS 1 (Değişiklikler) Finansal Tabloların Sunumu

(Mayıs 2012’de yayımlanan *Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi*’nin bir parçası olarak)

Mayıs 2012’de yayımlanan *Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi*’nin bir parçası olarak yayımlanan UMS 1’deki değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

UMS 1 standardı uyarınca muhasebe politikasında geriye dönük olarak değişiklik yapan ya da geriye dönük olarak finansal tablolarını yeniden düzenleyen ya da sınıflandıran bir işletmenin bir önceki dönemin başı için de finansal durum tablosunu (üçüncü bir finansal durum tablosu) sunması gerekir. UMS 1’deki değişiklikler uyarınca bir işletmenin sadece geriye dönük uygulamanın, yeniden düzenlemenin ya da yeniden sınıflandırma işleminin üçüncü finansal durum tablosunu oluşturan bilgiler üzerinde önemli etkisinin olması durumunda üçüncü finansal durum tablosu sunması gerekir ve ilgili dipnotların üçüncü finansal durum tablosuyla birlikte sunulması zorunlu değildir.

UFRS 9 Finansal Araçlar

Kasım 2009’da yayınlanan UFRS 9 finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili yeni zorunluluklar getirmektedir. Ekim 2010’da değişiklik yapılan UFRS 9 finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü ve kayıtlardan çıkarılması ile ilgili değişiklikleri içermektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

UFRS 9'un getirdiği önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- UFRS 9, UMS 39 *Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme* standardı kapsamında kayıtlara alınan tüm varlıkların, ilk muhasebeleştirmeden sonra, itfa edilmiş maliyet veya gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülmesini gerektirir. Belirli bir biçimde, sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsilini amaçlayan bir yönetim modeli kapsamında elde tutulan ve belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesine ilişkin faiz ödemelerinin yapılmasına yönelik nakit akışlarına yol açan borçlanma araçları yatırımları genellikle sonraki dönemlerde itfa edilmiş maliyet üzerinden ölçülürler. Buna ek olarak, UFRS 9 standardı uyarınca işletmeler diğer kapsamlı gelir içindeki (alım satım amaçlı olmayan) özkaynak yatırımlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen değişimlerin yalnızca kar veya zarar içinde muhasebeleştirilen temettü geliri ile birlikte diğer kapsamlı gelir içinde gösterilmesine yönelik sonradan değiştirilmesine izin verilmeyen bir seçim yapılabilir.
- UFRS 9'un finansal borçların sınıflandırılması ve ölçümü üzerine olan en önemli etkisi, finansal borcun (gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak tanımlanmış borçlar) kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen değişim tutarının muhasebeleştirilmesi ile ilgilidir. UFRS 9 uyarınca, finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve söz konusu borcun kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen değişim tutarı, tanımlanan borcun kredi riskinde meydana gelen değişikliklerin muhasebeleştirme yönteminin, kâr veya zararda yanlış muhasebe eşleşmesi yaratmadıkça ya da artırmadıkça, diğer kapsamlı gelirden sunulur. Finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliklerin kredi riskinde meydana gelen değişikliklerle ilişkilendirilebilen tutarı, sonradan kar veya zarara sınıflandırılmaz. Halbuki UMS 39 uyarınca, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan borçlara ilişkin gerçeğe uygun değerinde meydana gelen tüm değişim tutarı kar veya zararda sunulmaktadır.

Grup yönetimi UFRS 9 uygulamasının ileride Grup'un finansal varlık ve yükümlülükleri üzerinde önemli derecede etkisi olmayacağını tahmin etmektedir.

Konsolidasyon, müşterek anlaşmalar, iştirakler ve bunların sunumuyla ilgili yeni ve revize edilmiş standartlar

Mayıs 2011'de konsolidasyon, müşterek anlaşmalar, iştirakler ve bunların sunumuyla ilgili olarak UFRS 10, UFRS 11, UFRS 12, UMS 27 (2011) ve UMS 28 (2011) olmak üzere beş standart yayınlanmıştır.

Bu beş standardın getirdiği önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir:

UFRS 10, UMS 27 *Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar* standardının konsolide finansal tablolar ile ilgili kısmının yerine getirilmiştir. UFRS 10'un yayımlanmasıyla SIC-12 *Konsolidasyon – Özel Amaçlı İşletmeler* yorumu da yürürlükten kaldırılmıştır. UFRS 10'a göre konsolidasyon için tek bir esas vardır, kontrol. Ayrıca UFRS 10, üç unsuru içerecek şekilde kontrolü yeniden tanımlamaktadır: (a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahip olması (b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kalması veya bu getirilerde hak sahibi olması (c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkânına sahip olması. Farklı örnekleri içerek şekilde UFRS 10'nun ekinde uygulama rehberi de bulunmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

UFRS 11, UMS 31 *İş Ortaklıklarındaki Paylar* standardının yerine getirilmiştir. UFRS 11, iki veya daha fazla tarafın müşterek kontrolü olduğu müşterek anlaşmaların nasıl sınıflanması gerektiğini açıklamaktadır. UFRS 11'in yayımlanması ile UFRYK 13 *Müştereken Kontrol Edilen İşletmeler - Ortak Girişimcilerin Parasal Olmayan Katılım Payları* yorumu yürürlükten kaldırılmıştır. UFRS 11 kapsamında müşterek anlaşmalar, tarafların anlaşma üzerinde sahip oldukları hak ve yükümlülüklerine bağlı olarak müşterek faaliyet veya müşterek kontrol edilen işletme şeklinde sınıflandırılır. Buna karşın UMS 31 kapsamında üç çeşit müşterek anlaşma bulunmaktadır: müştereken kontrol edilen işletmeler, müştereken kontrol edilen varlıklar, müştereken kontrol edilen faaliyetler. Buna ek olarak, UFRS 11 kapsamındaki müşterek kontrol edilen işletmelerin özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekirken, UMS 31 kapsamındaki müşterek kontrol edilen işletmeler ya özkaynak yöntemi ya da oransal konsolidasyon yöntemiyle muhasebeleştirilebilmektedir.

UFRS 12 dipnot sunumuna ilişkin bir standart olup bağlı ortaklıkları, müşterek anlaşmaları, iştirakleri ve/veya konsolide edilmeyen şirketleri olan işletmeler için geçerlidir. UFRS 12'ye göre verilmesi gereken dipnot açıklamaları genel olarak yürürlükteki standartlara göre çok daha kapsamlıdır.

UFRS 10, 11 ve 12'de yapılan değişiklikler, bu standartların ilk kez uygulanması sırasında bazı geçiş kurallarına açıklama getirmek amacıyla Haziran 2012 tarihinde yayımlanmıştır.

Geçiş kuralları ile ilgili olan değişikliklerle birlikte bu beş standart, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir. Bu tarih öncesinde tüm bu standartların birlikte uygulanması şartıyla erken uygulanmasına izin verilir. Grup yönetimi bu beş standardın uygulanmasının konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmayacağı kanaatinde.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümleri

UFRS 13, gerçeğe uygun değer ölçümü ve bununla ilgili verilmesi gereken notları içeren rehber niteliğinde tek bir kaynak olacaktır. Standart, gerçeğe uygun değer tanımını yapar, gerçeğe uygun değer ölçümüyle ilgili genel çerçeveyi çizer, gerçeğe uygun değer hesaplamaları ile ilgili verilecek açıklama gerekliliklerini belirtir. UFRS 13'ün kapsamı geniştir; finansal kalemler ve UFRS'de diğer standartların gerçeğe uygun değerinden ölçümüne izin verdiği veya gerektirdiği finansal olmayan kalemler için de geçerlidir. Genel olarak, UFRS 13'ün gerçeğe uygun değer hesaplamaları ile ilgili açıklama gereklilikleri şu andaki mevcut standartlara göre daha kapsamlıdır. Örneğin, şu anda UFRS 7 *Finansal Araçlar: Açıklamalar* standardının açıklama gerekliliği olan ve sadece finansal araçlar için istenen üç-seviye gerçeğe uygun değer hiyerarşisine dayanan niteliksel ve niceliksel açıklamalar, UFRS 13 kapsamındaki bütün varlıklar ve yükümlülükler için zorunlu hale gelecektir.

UFRS 13 erken uygulama opsiyonu ile birlikte, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir.

Grup yönetimi, UFRS 13'ün Grup'un konsolide finansal tablolarında 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren uygulanacağını, bu yeni standardın uygulanmasının finansal tablolar üzerinde önemli etkisi olmayacağını tahmin etmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

UFRS 7 ve UMS 32 (Değişiklikler) *Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi ve Bunlarla İlgili Açıklamalar*

UMS 32'deki değişiklikler finansal varlık ve finansal borçların netleştirilmesine yönelik kurallar ile ilgili mevcut uygulama konularına açıklama getirmektedir. Bu değişiklikler özellikle 'cari dönemde yasal olarak uygulanabilen mahsuplaştırma hakkına sahip' ve 'eş zamanlı tahakkuk ve ödeme' ifadelerine açıklık getirir.

UFRS 7'deki değişiklikler uyarınca işletmelerin uygulamada olan bir ana netleştirme sözleşmesi ya da benzer bir sözleşme kapsamındaki finansal araçlar ile ilgili netleştirme hakkı ve ilgili sözleşmelere ilişkin bilgileri (örneğin; teminat gönderme hükümleri) açıklaması gerekir.

UFRS 7'deki değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir. Bu değişiklikler tüm karşılaştırılabilir dönemler için geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Ancak, UMS 32'deki değişiklikler geriye dönük olarak uygulanması şartı ile 1 Ocak 2014 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerli olacaktır.

Grup yönetimi UFRS 7 ve UMS 32'deki değişikliklerin uygulanmasının finansal varlık ve finansal borçların netleştirilmesiyle ilgili olarak finansal tablolara önemli etkisi olmayacağını düşünmektedir.

UMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar*

UMS 19'a yapılan değişiklikler tanımlanmış fayda planları ve işten çıkarma tazminatının muhasebesini değiştirmektedir. En önemli değişiklik tanımlanmış fayda yükümlülükleri ve plan varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile ilgilidir. Değişiklikler, tanımlanmış fayda yükümlülüklerinde ve plan varlıklarının gerçeğe uygun değerlerinde değişim olduğunda bu değişikliklerin kayıtlara alınmasını gerektirmekte ve böylece UMS 19'un önceki versiyonunda izin verilen 'koridor yöntemi'ni ortadan kaldırmakta ve geçmiş hizmet maliyetlerinin kayıtlara alınmasını hızlandırmaktadır. Değişiklikler, konsolide bilançolarda gösterilecek net emeklilik varlığı veya yükümlülüğünün plan açığı ya da fazlasının tam değerini yansıtabilmesi için, tüm aktüeryal kayıp ve kazançların anında diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir. Buna ek olarak, UMS 19'un bir önceki baskısında açıklanan plan varlıklarından elde edilecek tahmini getiriler ile plan varlıklarına ilişkin faiz gideri yerine tanımlanmış net fayda yükümlülüğüne ya da varlığına uygulanan indirim oranı sonucu hesaplanan 'net bir faiz' tutarı kullanılmıştır. UMS 19'a yapılan değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmalıdır.

Mayıs 2012'de yayımlanan *Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi*

Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi birçok UFRS'ye yapılan değişiklikleri içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan mali dönemlerden itibaren geçerlidir. UFRS'lere yapılan değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- UMS 16 (Değişiklikler) *Maddi Duran Varlıklar*; ve
- UMS 32 (Değişiklikler) *Finansal Araçlar: Sunum*

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.4 Yeni ve Revize Edilmiş Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (devamı)

(c) Henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

Mayıs 2012’de yayımlanan *Yıllık İyileştirmeler 2009-2011 Dönemi (devamı)*

UMS 16 (Değişiklikler)

UMS 16’daki değişiklikler, yedek parçaların, donanım ve hizmet donanımlarının UMS 16 uyarınca maddi duran varlık tanımını karşılamaları durumunda maddi duran varlık olarak sınıflandırılması gerektiği konusuna açıklık getirir. Aksi takdirde bu tür varlıklar stok olarak sınıflandırılmalıdır. Grup yönetimi UMS 16’daki değişikliklerin konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmayacağını düşünmektedir.

UMS 32 (Değişiklikler)

UMS 32’deki değişiklikler, özkaynak araçları sahiplerine yapılan dağıtımlar ve özkaynak işlemleri maliyetleri ile ilgili gelir vergisinin UMS 12 Gelir Vergisi standardı uyarınca muhasebeleştirilmesi gerektiğini belirtir. Grup yönetimi UMS 32’deki değişikliklerin konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmayacağını düşünmektedir.

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İlişikteki konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında uygulanan önemli muhasebe politikaları aşağıdaki gibidir:

2.5.1 Hasılat

Hizmet Sunumu:

Gelirler, tahsil edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Yolcu ve kargo taşıma gelirleri, taşıma hizmeti tamamlandığında faaliyet geliri olarak kaydedilmektedir. Satılan ancak henüz kullanılmayan (uçulmayan) biletler, yolcu uçuş yükümlülüğü olarak kaydedilmektedir.

Grup tarihsel istatistikler kullanarak uçulmayan ve geçerliliğini yitirmiş biletler hakkında tahmini hesaplamalar yapabilmektedir. Kullanılmayacağı tahmin edilen biletler, faaliyet geliri içerisinde kaydedilmiştir. Yolcu gelirlerine ilişkin olarak acentelere verilecek komisyonlar taşımacılık hizmeti gerçekleştirildiğinde gider olarak kaydedilmektedir.

Teknik bakım ve onarım desteği hizmetleri, hizmetlerin verilmesini müteakip olarak düzenlenen faturalara istinaden tahakkuk yolu ile kayıtlara alınmaktadır.

Temettü ve faiz geliri:

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman kayda alınır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.2 Stoklar

Stoklar, maliyetin ya da net gerçekleşebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Stokların maliyeti; tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir.

Stokların maliyetinin hesaplanmasında ortalama maliyet yöntemi uygulanmaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satış gerçekleştirilmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir.

2.5.3 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanı ile sahip olunan maddi duran varlıklarla aynı şekilde amortisman tabi tutulur.

Grup, doğrudan satın almayla veya finansal kiralama ile edinilen uçaklarının maliyetlerini uçak gövdesinin ve motorlarının yapılacak büyük bakımlar sırasında yenilenecek olan önemli kısımlarını dikkate alarak gövde, gövde büyük bakım, motor ve motor büyük bakım olacak şekilde parçalara ayırmaktadır. Gövde büyük bakım ve motor büyük bakım parçaları bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün düşük olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır. Takip eden büyük gövde ve motor bakımları da gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan ömrünün kısa olanı üzerinden amortisman tabi tutulmaktadır.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.3 Maddi Duran Varlıklar (devamı)

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve kalıntı değerleri aşağıda belirtilmiştir:

	<u>Faydalı Ömür (yıl)</u>	<u>Kalıntı değer</u>
- Binalar	25-50	-
- Uçak gövde ve motorları	15-20	% 10-30
- Kargo uçakları gövde ve motorları	30	% 10
- Gövde büyük bakım	6	-
- Motor büyük bakım	3-8	-
- Komponentler	7	-
- Tamir edilebilen yedek parçalar	3-7	-
- Simülatörler	10-20	% 10
- Makina ve ekipmanlar	3-15	-
- Döşeme ve demirbaşlar	3-15	-
- Taşıtlar	4-7	-
- Diğer maddi varlıklar	4-15	-
- Özel maliyetler	Kira süresi /5 yıl	-

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

2.5.4 Kiralama İşlemleri

Kiralama - Kiracı durumunda Grup

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir.

Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlüğündeki azalışı sağlayan ana para ödemesi olarak ikiye ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan ana para bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansal giderler gelir tablosuna kaydedilir. Koşullu kiralar oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir. Faaliyet kiralamaları altındaki koşullu kiralar oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.5 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, bilgi sistemlerini ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan varlıklar, maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir. Diğer maddi olmayan varlıklar ise faydalı ömürleri olan 5 yıl boyunca doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulmaktadır. Slot hakları ise; süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından dolayı, sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirilmiştir.

2.5.6 Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar

Duran varlıklar, ilgili varlıkların faaliyetlerde kullanımından ziyade satış işlemi vasıtasıyla geri kazanılabilir olduğu durumlarda, “satış amacıyla elde tutulan” olarak sınıflandırılır ve defter değerinin veya satışın tamamlanması ile ilgili giderler düşüldükten sonra kalan gerçeğe uygun değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Söz konusu varlıklar işletmenin bir parçası, elden çıkarılacak bir grup veya tek bir duran varlık olabilir.

2.5.7 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Grup, ilgili bilanço tarihinde, bir varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığa ait nakit üreten herhangi bir biriminin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutarından yüksekse değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Geri kazanılabilir tutar varlığın net satış fiyatı ile kullanım değerinden yüksek olanı seçilerek bulunur. Kullanım değeri, bir varlığın sürekli kullanımından ve faydalı ömrü sonunda elden çıkarılmasından elde edilmesi beklenen nakit akımlarının tahmin edilen bugünkü değeridir. Değer düşüklüğü kayıpları konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Bir varlıkta oluşan değer düşüklüğü kaybı, o varlığın geri kazanılabilir tutarındaki müteakip artışın, değer düşüklüğünün kayıtlara alınmalarını izleyen dönemlerde ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilebilmesi durumunda daha önce değer düşüklüğü ayrılan tutarı geçmeyecek ve varlığın hiç değer düşüklüğü muhasebeleştirilmemiş şekilde amortisman tabi tutulmaya devam edilerek bulunacak net defter değerini arttırmayacak şekilde geri çevrilir ve gelir olarak konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Grup, değer düşüklüğü testi yapılacak en alt seviye nakit yaratan birim olarak topluca uçaklarını, yedek motorlarını ve simülatörlerini (“Uçaklar”) belirlemiştir ve değer düşüklüğü hesaplaması Uçaklar için toplu bazda yapılmaktadır. Grup, Uçakların net defter değerlerinin geri kazanılabilir değerlerini aşıp aşmadığını kontrol ederken, geri kazanılabilir değer tespitinde kullanım değeri ile satış masrafları düşülmüş ABD Doları net satış fiyatlarının yüksek olanını kullanmaktadır. Uçaklar için net satış fiyatı, uluslararası ikinci el uçak fiyat kataloglarına göre tespit edilmektedir.

Net defter değerleri ile geri kazanılabilir değerler arasındaki farktaki dönemsel değişimler diğer faaliyetlerden gelir/gider grubu altında değer düşüş karşılığındaki azalma/artma olarak kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.8 Borçlanma Maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir. Diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir.

2.5.9 Finansal Araçlar

Finansal varlık ve borçlar, Grup'un bu finansal araçlara hukuki olarak taraf olması durumunda Grup'un konsolide finansal tablolarında yer alır.

a) Finansal varlıklar

Finansal yatırımlar, gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınan finansal varlıklar haricinde kayıtlara gerçeğe uygun piyasa değerinden alım işlemiyle doğrudan ilişkili harcamalar düşüldükten sonra alınır.

Yatırımlar, yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan ticari işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar “gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar”, “vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar”, “satılmaya hazır finansal varlıklar” ve “kredi ve alacaklar” olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlıkların niteliğine ve amacına bağlı olarak yapılır ve ilk muhasebeleştirme sırasında belirlenir.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Grup'un finansal varlığı elde etmesinin başlıca amacının yakın bir tarihte varlığı elden çıkarma olması, finansal varlığın Grup'un hep birlikte yönettiği ve kısa vadede oluşan karların hemen realize edildiği tanımlanmış bir finansal araç portföyünün bir parçasını oluşturması ve finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmeyen tüm türev ürünlerinde söz konusu finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıkların, gerçeğe uygun değerleriyle değerlendirilmesi sonucu oluşan kazanç ya da kayıp, kar/zararda muhasebeleştirilir. Kar/zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal varlıktan elde edilen faiz ve/veya temettü tutarını da kapsar.

Etkin faiz yöntemi

Finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte tahsil edilecek tahmini nakdi, tam olarak ilgili finansal varlığın net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.9 Finansal Araçlar (devamı)

a) Finansal varlıklar (devamı)

Etkin faiz yöntemi (devamı)

Gerçeğe uygun değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmaya suretiyle hesaplanmaktadır.

Kredi ve alacaklar

Ticari alacaklar, kredi alacakları ve diğer alacaklar, ilk kayıt tarihinde gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilmektedirler. İlk kayıt tarihinden sonraki raporlama dönemlerinde, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden gösterilmişlerdir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlıklar, her bilanço tarihinde bir finansal varlık veya finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin göstergelerin bulunup, bulunmadığına dair değerlendirilmeye tabi tutulur.

Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden daha fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlığın veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki tahmini nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda bu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler, kar veya zarar içinde muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır, ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar / zararda iptal edilir. Değer düşüklüğü sonrası satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.9 Finansal Araçlar (devamı)

a) Finansal varlıklar (devamı)

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Bu varlıkların defter değeri gerçeğe uygun değerlerine yakındır.

b) Finansal yükümlülükler

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere ve finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler ya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler olarak ya da diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, kar / zararda muhasebeleştirilir. Kar/zarar içinde muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir. Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir. Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi

Grup, içinde bulunduğu sektör ve faaliyetlerinin doğası gereği, kur ve faiz oranlarındaki değişimlere bağlı olan finansal risklerden etkilenebilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.9 Finansal Araçlar (devamı)

b) Finansal yükümlülükler (devamı)

Türev finansal araçlar ve finansal riskten korunma muhasebesi (devamı)

Faiz oranı riskinin en önemli kaynağı finansal kiralama borçlarıdır. Grup'un politikası, bazı sabit faiz oranlı borçlarını, türev finansal araçlar kullanılarak, değişken faiz oranlı borçlara ve Euro cinsinden bazı borçlarını, ABD Doları cinsinden borçlara dönüştürmektir. Bu amaçla edinilen türev finansal araçlar riskten korunma muhasebesine konu edilmemekte ve ilgili finansal araçlardan kaynaklanan gerçeğe uygun değer farkı kar veya zararları doğrudan gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Grup ayrıca değişken faiz oranlı finansal kiralama borçlarından bazılarını, türev finansal araçlar kullanarak sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarına dönüştürmüştür.

Grup 2009 yılından itibaren söz konusu işlemleri faiz oranına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirmektedir. Grup buna ek olarak 2009 yılından itibaren uçak yakıt fiyat risklerinden korunmak amaçlı türev finansal araçlar edinmeye başlamıştır. Grup söz konusu işlemleri uçak yakıt fiyatlarına ilişkin nakit akım riskinden korunma işlemi olarak muhasebeleştirmektedir.

Türev finansal araçların kullanımı, Grup'un risk yönetim stratejisine uygun olarak türev finansal araçların kullanımı ile ilgili kararların yönetim kurulu tarafından onaylandığı Grup politikası doğrultusunda yönetilmektedir.

Grup, türev finansal araçları spekülasyon amaçlı kullanmamaktadır.

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynakta yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, dönemin kar zararına kaydedilir.

Türev finansal araçlar, sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile hesaplanır ve sonraki raporlama dönemlerinde gerçeğe uygun değer ile tekrar hesaplanır. Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan gelir tablosunda kayıtlara alınır.

2.5.10 Kur Değişiminin Etkileri

Yıl içerisinde gerçekleşen döviz işlemleri, işlem tarihindeki kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevrilmiştir. Bilançoda yer alan dövize bağlı varlık ve borçlar, bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak ABD Doları'na çevrilmiştir.

Bu çevrimden ve dövizli işlemlerin tahsil / tediyelerinden kaynaklanan kambiyo karları / zararları gelir tablosunda yer almaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.10 Kur Değişiminin Etkileri (devamı)

İlgili tarihler itibariyle dönem sonu ve ortalama ABD Doları/TL kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl	1,7826	1,7922
31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl	1,8889	1,6708
31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıl	1,5460	1,4990

İlgili tarihler itibariyle dönem sonu ve ortalama ABD Doları/Euro kuru aşağıdaki gibidir:

	<u>Dönem Sonu Kuru</u>	<u>Ortalama Kur</u>
31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl	1,3193	1,2856
31 Aralık 2011 tarihinde sona eren yıl	1,2938	1,3912
31 Aralık 2010 tarihinde sona eren yıl	1,3254	1,3266

2.5.11 Hisse Başına Kazanç

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Türkiye’de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl karlarından dağıttıkları “bedelsiz hisse” yolu ile arttırabilmektedirler. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

2.5.12 Bilanço Tarihi Sonraki Olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

2.5.13 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır. Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibariyle yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir. Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.13 Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler (devamı)

Zarara sebebiyet verecek sözleşmeler

Zarara sebebiyet verecek sözleşmelerden kaynaklanan mevcut yükümlülükler, karşılık olarak hesaplanır ve muhasebeleştirilir.

Grup'un, sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmek için katlanılacak kaçınılmaz maliyetlerin bahse konu sözleşmeye ilişkin olarak elde edilmesi beklenen ekonomik faydaları aşan sözleşmesinin bulunması halinde, zarara sebebiyet verecek sözleşmenin var olduğu kabul edilir.

2.5.14 Finansal Bilgilerin Bölümlere Göre Raporlanması

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım faaliyetleri olmak üzere iki faaliyet bölümü bulunmaktadır. Şirket yönetimi, bölümlerin performansını değerlendirirken SPK tarafından yayınlanan finansal raporlama standartlarına uygun olarak hesaplanan faaliyet karını kullanmaktadır.

2.5.15 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler.

Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, bilanço tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değer ile değerlendirilir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştuğu dönemde gelir tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağı belirlenmesi durumunda bilanço dışı bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştuğu dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

2.5.16 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlaması izni vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.16 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kar elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.16 Kurum Kazancı Üzerinden Hesaplanan Vergiler (devamı)

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir. İşletme birleşmelerinde, şerefiye hesaplanmasında ya da satın alanın, satın alınan bağlı ortaklığın tanımlanabilen varlık, yükümlülük ve şarta bağlı borçlarının gerçeğe uygun değerinde elde ettiği payın satın alım maliyetini aşan kısmının belirlenmesinde vergi etkisi göz önünde bulundurulur.

2.5.17 Devlet Teşvik ve Yardımları

Devlet teşviği, işletmenin teşviğin elde edilmesi için gerekli koşulları yerine getireceğine ve teşvikin elde edileceğine dair makul bir güvence olmadan finansal tablolara yansıtılmaz.

Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılır. Bir finansman aracı olan devlet teşvikleri, finanse ettikleri harcama kalemini netleştirmek amacıyla kar veya zararda muhasebeleştirilmek yerine, kazanılmamış gelir olarak finansal durum tablosu (bilanço) ile ilişkilendirilmeli ve ilgili varlıkların ekonomik ömrü boyunca sistematik şekilde kar veya zarara yansıtılmaktadır.

Önceden gerçekleşmiş gider veya zararları karşılamak ya da işletmeye gelecekte herhangi bir maliyet gerektirmeksizin acil finansman desteği sağlamak amacıyla verilen devlet teşvikleri, tahsil edilebilir hale geldiği dönemde kâr ya da zararda muhasebeleştirilir.

Devletten piyasa faiz oranından düşük bir oranla alınan kredinin faydası, devlet teşviki olarak kabul edilir. Düşük faiz oranının yarattığı fayda, kredinin başlangıçtaki defter değeri ile elde edilen kazanımlar arasındaki fark olarak ölçülür.

2.5.18 Çalışanlara Sağlanan Faydalar / Kıdem Tazminatları

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı (“UMS 19”) uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir. Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

2.5.19 Nakit Akım Tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup’un satış faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.5 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (devamı)

2.5.19 Nakit Akım Tablosu (devamı)

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler; nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay ve 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

2.5.20 Sermaye ve Temettüleri

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir.

2.5.21 Hibe Kredileri

Hibe kredileri; uçak ve motorların satın alımlarında veya finansal kiralama yöntemiyle elde edilmelerinde kazanılmaktadır. Grup, hibe kredileri aktiflerin maliyetinden düşükten sonra aktifleri ekonomik ömürleri süresince itfa etmektedir. Faaliyet kiralamasına ilişkin kazanılan hibe kredileri, ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve kiralama süresince itfa edilmektedir.

2.5.22 Bakım ve Onarım Giderleri

Maddi varlıkların ve kiralanan varlıkların düzenli bakımı ve onarımı için yapılan harcamalar, ilgili döneme faaliyet gideri olarak kaydedilmektedir. Sahip olunan veya finansal kiralama ile alınan uçakların büyük gövde ve motor bakımları gerçekleştiğinde aktifleştirilerek, bir sonraki bakıma kadar olan süre veya uçağın kalan faydalı ömrünün kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır. Operasyonel kiralanan uçakların bakımları ise periyodik bazda gider olarak tahakkuk ettirilmektedir.

2.5.23 Sık Uçuş Programı

Grup, üyelerine "Miles and Smiles" adında bir Sık Uçuş Programı (Frequent Flyer Program) dahilinde birikmiş mesafe üzerinden ücretsiz uçuş ödülü vermektedir. Uçuş ödülü satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleştirilmektedir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlere dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça (taşıma hizmeti alındığında) gelir kaydedilmektedir.

Grup, aynı zamanda "Miles&Smiles" kredi kartı ve diğer program ortakları ile gerçekleştirilen promosyonlar dahilinde katılımcılara mil kredisi satmaktadır. Elde edilen tutar ertelenmiş gelir olarak kaydedilmekte ve taşıma verildikçe gelir olarak kaydedilmektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.6 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde, hem de gelecek dönemlerde ileriye yönelik olarak uygulanır.

Tespit edilen önemli muhasebe hataları, geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir.

2.7 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, koşullu varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Grup geleceğe yönelik tahmin ve varsayımlarda bulunmaktadır. Muhasebe tahminleri doğası gereği gerçekleşen sonuçlarla birebir aynı tutarlarda neticelenmeyebilir.

Gelecek finansal raporlama döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Varlıklarda Değer Düşüklüğü Tespit Çalışması:

Grup'un varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili temel varsayımları ve hesaplama yöntemi Not 2.5.7'de açıklanmıştır.

Sık uçuş programı yükümlülüğü hesaplaması:

Not 2.5.23'de belirtildiği gibi, Grup'un üyeleri için "Miles&Smiles" adında bir sık uçuş programı (FFP) bulunmaktadır. Söz konusu programa ilişkin yükümlülük hesaplamalarında geçmiş yıllarda gerçekleşmiş veriler üzerinden istatistiki yöntemler kullanılarak bulunan kullanım oranı vasıtasıyla geçerliliğini yitirecek miller tahmin edilmektedir ve bu miller için bir yükümlülük hesaplanmamaktadır.

Maddi varlıkların faydalı ömürleri ve hurda değerleri:

Grup, maddi varlıkların üzerinden Not 2.5.3'te belirtilen faydalı ömürleri ve hurda değerleri dikkate alarak amortisman ayırmaktadır

Ertelenmiş vergi:

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas tutarları ile UFRS'ye göre hazırlanan konsolide finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmaktadır. Grup'un gelecekte oluşacak karlardan indirilebilecek kullanılmamış mali zararlar ve diğer indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları bulunmaktadır. Ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı mevcut koşullar altında tahmin edilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (devamı)

2.7 Önemli Muhasebe Tahminleri ve Varsayımlar (devamı)

Ertelenmiş vergi (devamı):

Değerlendirme sırasında, gelecekteki kar projeksiyonları, cari dönemlerde oluşan zararlar, kullanılmamış zararların ve diğer vergi varlıklarının kullanılabilmesi tarihleri ve gerektiğinde kullanılacak vergi planlama stratejileri göz önünde bulundurulmuştur. Grup yapılan çalışmalar neticesinde ertelenmiş vergi varlıklarının geri kazanabileceğine ilişkin kanaat oluşması sebebiyle ertelenmiş vergi varlıklarını kayıtlara almıştır.

KVK 32/A ve Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın etkileri

5838 sayılı Kanunun 9. Maddesi ile 28 Şubat 2009 tarihinde yürürlüğe girmek üzere Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi ile yatırımları kazanç vergileri yoluyla özendirmek amacıyla, yatırımlardan elde edilen kazançlara indirimli vergi uygulanması esası getirilmiştir. Getirilen sistem teşvikli yatırımlardan elde edilen kazancın yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli oran ile vergilendirilmesi esasına dayanmaktadır. Bu sisteme ilişkin esaslar 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ile Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar'ın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 sayılı Tebliğ ile açıklanmıştır. Yeni düzenleme ile daha önceleri yürürlükte olan ve yatırım harcamalarının belli bir yüzdesinin kurumlar vergisi matrahından indirilmesini sağlayan Yatırım İndirimi uygulamasından farklı olarak, teşvikli yatırım tutarı üzerinden Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen "yatırıma katkı oranı" uygulanarak hesaplanacak "yatırıma katkı tutarı"na ulaşıncaya kadar teşvikli yatırımdan elde edilen kazancın indirimli kurumlar vergisi oranı ile vergilendirilerek yatırımın desteklenmesi söz konusudur.

Grup 2010 yılı ve sonrasında satın alacağı uçaklar için T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğü'nden 28 Aralık 2010 tarih ve 99256 sayılı Teşvik Belgesi almıştır. Buna göre söz konusu uçak yatırımına ilişkin olarak %20 yatırıma katkı tutarı ve %50 kurumlar vergisi indirim oranı uygulanacaktır. 31 Aralık 2012 tarihine kadar teslim alınan uçaklarla ilgili olarak ileriki yıllarda, ilgili yatırım tutarı üzerinden elde edilecek olan kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisi tutarından indirim konusu yapılabilecek olan yatırıma katkı tutarı 1.927.613.595 TL'dir.

UMS 12 "Gelir Vergileri" ve UMS 20 "Devlet Teşviklerinin Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Açıklanması" standartları, devlet teşviklerinin veya yatırımlara ilişkin vergi avantajlarının muhasebeleştirilmesi yöntemleri ile ilgili net bir husus içermemekle birlikte, Grup ilgili Bakanlar Kurulu kararı ile gelen yeni uygulama ile "yatırıma katkı tutarı"ndan faydalanmanın ilgili yatırımdan elde edilecek kazanç ve dolayısıyla ilgili varlığın geri kazanılmasına bağlı olması ve "yatırıma katkı tutarı"ndan faydalanmanın uzun yıllar alacağı sebepleriyle, ilgili yatırım desteğinin, UMS 20'nin 24 ve 26. Paragraflarında açıklanan varlıklara ilişkin teşviklerin bilançoda ertelenmiş gelir olarak gösterilmesinin ve ilgili destek tutarının varlığın faydalı ömrü boyunca sistematik bir biçimde gelir olarak kâr veya zararda muhasebeleştirilmesinin ilgili yatırım desteğinin doğasına daha uygun olacağı kanaatindedir.

3. İŞLETME BİRLEŞMELERİ

Yoktur .

4. İŞ ORTAKLIKLARI

Not 16'ya bakınız.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup yönetimi, bölümlere tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümlerin performansının değerlendirilmesi amacıyla sonuçları ve faaliyetleri hava taşımacılığı ve uçak teknik bakım hizmetleri bazında incelemektedir. Grup'un satış bilgilerine ilişkin detaylı bilgiler Not 28'de verilmiştir.

5.1. Toplam Varlıklar ve Yükümlülükler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Toplam Varlıklar		
Havacılık	18.599.417.257	16.343.318.557
Teknik	1.235.350.264	1.097.317.847
Toplam	19.834.767.521	17.440.636.404
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(1.053.865.058)	(1.035.689.276)
Konsolide mali tablolara göre toplam varlıklar	18.780.902.463	16.404.947.128
Toplam Yükümlülükler		
Havacılık	13.227.597.569	11.749.418.618
Teknik	309.832.394	248.997.863
Toplam	13.537.429.963	11.998.416.481
Eksi: Konsolidasyon eliminasyonları	(161.571.089)	(92.396.994)
Konsolide mali tablolara göre toplam yükümlülükler	13.375.858.874	11.906.019.487

5.2. Faaliyet Karı/(Zararı)

Bölüm Sonuçları:

1 Ocak-31 Aralık 2012	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Grup dışı satış gelirleri	14.757.656.302	151.347.516		14.909.003.818
Bölümlerarası satış	48.332.280	686.807.235	(735.139.515)	-
Satış gelirleri	14.805.988.582	838.154.751	(735.139.515)	14.909.003.818
Satışların maliyeti (-)	(11.901.788.465)	(712.824.923)	721.016.678	(11.893.596.710)
Brüt kar /(zarar)	2.904.200.117	125.329.828	(14.122.837)	3.015.407.108
Pazarlama ve satış giderleri (-)	(1.584.875.506)	(9.306.890)	814.719	(1.593.367.677)
Genel yönetim giderleri (-)	(299.240.572)	(82.315.076)	7.333.834	(374.221.814)
Diğer faaliyet gelirleri	588.287.879	12.395.013	-	600.682.892
Diğer faaliyet giderleri (-)	(32.184.455)	(11.482.166)	-	(43.666.621)
Faaliyet karı / (zararı)	1.576.187.463	34.620.709	(5.974.284)	1.604.833.888
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/ (zararlarındaki) paylar	25.619.466	(20.470.232)	-	5.149.234
Finansal gelirler	162.291.396	(154.751)	-	162.136.645
Finansal giderler (-)	(414.704.535)	(37.076)	-	(414.741.611)
Vergi öncesi kar	1.349.393.790	13.958.650	(5.974.284)	1.357.378.156

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.2. Faaliyet Karı/(Zararı) (devamı)

1 Ocak-31 Aralık 2011	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Grup dışı satış gelirleri	11.599.965.757	212.584.151	-	11.812.549.908
Bölümlerarası satış	29.362.804	614.148.458	(643.511.262)	-
Satış gelirleri	11.629.328.561	826.732.609	(643.511.262)	11.812.549.908
Satışların maliyeti (-)	(9.758.673.723)	(683.918.768)	639.322.979	(9.803.269.512)
Brüt kar / (zarar)	1.870.654.838	142.813.841	(4.188.283)	2.009.280.396
Pazarlama ve satış giderleri (-)	(1.276.690.263)	(8.653.848)	484.855	(1.284.859.256)
Genel yönetim giderleri (-)	(308.517.820)	(60.147.481)	3.381.623	(365.283.678)
Diğer faaliyet gelirleri	149.421.032	17.881.114	(7.111.500)	160.190.646
Diğer faaliyet giderleri (-)	(382.377.742)	(15.637.879)	1.334.884	(396.680.737)
Faaliyet karı /(zararı)	52.490.045	76.255.747	(6.098.421)	122.647.371
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar/ (zararlarındaki) paylar	40.112.749	(30.038.733)	-	10.074.016
Finansal gelirler	274.324.770	(3.253.302)	(6.833.191)	264.238.277
Finansal giderler (-)	(251.062.433)	(8.299)	60	(251.070.672)
Vergi öncesi kar	115.865.131	42.955.413	(12.931.552)	145.888.992

Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımlara İlişkin Gelir Tablosu Kalemleri

1 Ocak-31 Aralık 2012	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/(Zararlarındaki) Paylar	25.619.466	(20.470.232)	-	5.149.234

1 Ocak-31 Aralık 2011	Bölümlerarası			Toplam
	Havacılık	Teknik	Eliminasyon	
Özkaynak Yöntemiyle Değerlenen Yatırımların Kar/(Zararlarındaki) Paylar	40.112.749	(30.038.733)	-	10.074.016

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

5. BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (devamı)

5.3.Yatırım Faaliyetleri

1 Ocak - 31 Aralık 2012	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	2.517.406.545	126.241.939	-	2.643.648.484
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	964.625.827	65.137.093	-	1.029.762.920
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	206.971.401	62.098.144	-	269.069.545

1 Ocak - 31 Aralık 2011	Havacılık	Teknik	Bölümlerarası Eliminasyon	Toplam
Maddi ve maddi olmayan varlık alımı	4.091.389.794	233.547.254	-	4.324.937.048
Cari dönem amortisman gideri ve itfa payı	753.118.045	58.730.576	-	811.848.621
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	209.705.888	85.254.704	-	294.960.592

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kasa	1.836.473	5.959.669
Banka – vadeli mevduatlar	1.121.913.532	1.291.657.138
Banka – vadesiz mevduatlar	222.290.264	213.883.414
Diğer hazır değerler	9.502.267	38.024.489
	1.355.542.536	1.549.524.710

Vadeli Mevduatlar:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
813.916.500	TL	%7.14-%9.22	Mart 2013	825.411.927
125.082.952	EURO	%2.81-%3.27	Mart 2013	296.501.605
				1.121.913.532

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

6. NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (devamı)

Vadeli Mevduatlar(devamı)

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
193.850.000	TL	%6,30-%12,25	Şubat 2012	204.608.315
322.754.001	EURO	%5,30-%6,25	Mart 2012	790.619.702
153.906.163	ABD Doları	%4,50-%6,25	Mart 2012	296.429.121
				<u>1.291.657.138</u>

7. FİNANSAL YATIRIMLAR

Kısa vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
3 aydan uzun vadeli mevduatlar	476.958.794	133.533.101
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değeri	74.861.649	80.366.577
	<u>551.820.443</u>	<u>213.899.678</u>

3 aydan uzun vadeli mevduatlar:

<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
41.827.004	USD	%3.53	Nisan 2013	75.250.687
170.000.000	TRY	%6.93-%7.27	Nisan 2013	170.577.495
97.844.734	EUR	%3.19-%3.20	Eylül 2013	231.130.612
				<u>476.958.794</u>
<u>Anapara</u>	<u>Para Birimi</u>	<u>Faiz Oranı</u>	<u>Vade</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
20.000.000	TRY	%8.16-%9.60	Nisan 2012	20.000.000
46.457.607	EURO	%4.67-%5.50	Haziran 2012	113.533.101
				<u>133.533.101</u>

Uzun vadeli finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
Sita Inc.	1.679.619	1.679.619
Star Alliance Gmbh	44.465	44.465
UATP Inc.	16.929	16.929
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	26.859	26.859
Yabancı para çevrim farkı	281.372	-
	<u>2.049.244</u>	<u>1.767.872</u>

Sita Inc., Star Alliance GMBH, Emek İnşaat ve İşletme A.Ş. ve UATP Inc. aktif bir piyasada işlem görmediğinden dolayı maliyet değerleri ile gösterilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

7. FİNANSAL YATIRIMLAR(devamı)

Grup'un uzun vadeli finansal yatırımlarının 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle detayları aşağıdaki gibidir:

Şirketin Ünvanı	Şirketin ve Faaliyetin Yeri	Sahiplik Oranı	Sahip Olunan Oy Hakkı	Ana Faaliyet Alanı
Sita Inc.	Hollanda	% 0,1'den az	% 0,1'den az	Bilgi ve Telekomünikasyon Hizmetleri
Star Alliance Gmbh	Almanya	% 5,55	% 5,55	Star Alliance Üye Havayolları Arasındaki Koordinasyon
UATP Inc.	A.B.D.	% 4	% 4	UATP Kredi Kartı
Emek İnşaat ve İşletme A.Ş.	Türkiye	% 0,3	% 0,3	İnşaat

8. FİNANSAL BORÇLAR

Kısa vadeli finansal borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Finansal kiralama borçları	866.011.394	790.159.337

Uzun vadeli finansal borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Finansal kiralama borçları	7.800.982.204	7.122.723.496

Finansal kiralama borçları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
1 yıldan az	1.068.307.603	964.312.250
1 – 5 yıl arası	4.291.572.222	3.599.737.058
5 yıldan fazla	4.624.307.819	4.498.997.066
	9.984.187.644	9.063.046.374
Eksi: Gelecek yıllara ait faiz gideri	(1.317.194.046)	(1.150.163.541)
Mali tablolarda gösterilen finansal kiralama borçlarının anapara tutarı	8.666.993.598	7.912.882.833
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Faiz aralığı:		
Değişken oranlı borçlar	3.355.700.565	3.984.803.923
Sabit oranlı borçlar	5.311.293.033	3.928.078.910
	8.666.993.598	7.912.882.833

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

8. FİNANSAL BORÇLAR (devamı)

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, ABD Doları ve Euro cinsinden ifade edilen finansal kiralama borçlarının ağırlıklı ortalama faiz oranları, sabit oranlı borçlar için %4,14 (31 Aralık 2011: %4,45), değişken oranlı borçlar için ise %0,61 (31 Aralık 2011: %0,72)'dir.

9. DİĞER FİNANSAL YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli diğer finansal yükümlülüklerin detayı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değeri	161.636.622	154.871.082
Bankaya borçlar	31.064.076	3.487.463
	<u>192.700.698</u>	<u>158.358.545</u>

Bankaya borçlar hesabı ay sonu vergi ve SSK ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullanılan gecelik borçlardan oluşmaktadır.

10. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli ticari alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
Ticari alacaklar	831.808.273	837.720.730
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not:37)	18.975.259	6.969.060
Şüpheli alacaklar karşılığı	(73.380.910)	(79.913.899)
	<u>777.402.622</u>	<u>764.775.891</u>

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, dava konusu alacaklar için ayrılmış karşılıklar ve geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak hesaplanmış karşılıklardan oluşmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin şüpheli alacak karşılığındaki değişimi aşağıdaki gibidir:

	<u>1 Ocak - 31 Aralık 2012</u>	<u>1 Ocak - 31 Aralık 2011</u>
Dönem başı ayrılan karşılık	79.913.899	70.377.121
Cari dönem gideri	13.362.362	25.733.253
Tahsil edilen alacak	(16.012.185)	(13.071.676)
Yabancı para çevrim farkı	(3.883.166)	476.370
Silinen alacak	-	(3.601.169)
Dönem sonu itibarıyla ayrılan karşılık	<u>73.380.910</u>	<u>79.913.899</u>

Grup alacaklarının kredi riski ile ilgili açıklamaları Not:38'deki Kredi Riski bölümünde verilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

10. TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR(devamı)

Kısa vadeli ticari borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ticari borçlar	695.190.493	685.188.842
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not:37)	215.000.995	180.943.942
Diğer	2.132.786	4.307.686
	912.324.274	870.440.470

11. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Kısa vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	475.603.418	710.354.962
Fon transferi güç olan banka hesapları (*)	160.469.134	55.060.221
Yurtdışı satınalma işlemlerinden doğan alacaklar	97.545.951	7.779.605
Geri alınacak KDV	11.832.018	12.815.278
Pilot adaylarına ilişkin eğitim alacakları	2.751.021	2.155.594
Personelden alacaklar	2.511.696	2.808.754
İlişkili taraflardan ticari olmayan alacaklar (Not:37)	8.531	58.082
Diğer alacaklar	3.404.331	1.667.380
	754.126.100	792.699.876

(*) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bu tutar Johannesburg, Khartum, Cidde, Bangladeş, Akra, Addis Ababa, Taşkent, Sao Paulo, Mumbai, Kazablanka, Bingazi, Misurata, Tripoli'deki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir.

Uzun vadeli diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Uçak alımı için yapılan nakdi olarak geri alınacak ön ödemeler (net)	1.167.114.676	409.666.323
Fon transferi güç olan banka hesapları (*)	176.900.543	-
Yatırım destek alacağı (Not 2.7)	107.714.141	44.013.416
Faiz takası sözleşmeleri depozitoları	44.677.053	31.563.519
Verilen depozito ve teminatlar	26.601.535	20.534.470
Personelden alacaklar	17.683.343	13.673.264
Pilot adaylarına ilişkin eğitim alacakları	11.496.227	28.526.223
Sita depozito sertifikalarından alacaklar	1.643.236	1.484.013
Yurtdışı satınalma işlemlerinden doğan alacaklar	-	65.136.878
	1.553.830.754	614.598.106

(*) 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bu tutar Şam, Tahran, Şiraz, Tebriz, Kirmenşah, Mashad'daki bankalarda tutulan hesaplarla ilgilidir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

11. DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR(devamı)

Kısa vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Sigorta şirketlerine borçlar	40.187.640	24.514.696
Ödenecek SSK primleri	36.021.871	56.256.374
Ödenecek vergi ve fonlar	24.282.062	34.799.256
Alınan depozito ve teminatlar	21.881.619	24.359.807
Alınan diğer avanslar	20.187.231	5.256.463
Özel kira avansları	1.041.539	2.202.096
Diğer borçlar	9.892.163	3.944.158
	153.494.125	151.332.850

Uzun vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Alınan depozito ve teminatlar	15.659.634	11.439.394

12. FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAK VE BORÇLAR

Yoktur (31 Aralık 2011: Yoktur).

13. STOKLAR

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Teknik malzeme stokları	230.339.657	224.154.746
Diğer stoklar	46.562.105	45.186.648
	276.901.762	269.341.394
Değer düşüklüğü karşılığı (-)	(17.701.999)	(17.555.587)
	259.199.763	251.785.807

31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerinde sona eren dönemlere ilişkin stok değer düşüklüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Dönem başı ayrılmış karşılık	17.555.587	14.368.647
Yabancı para çevrim farkı	(987.960)	3.186.940
Dönem içinde ayrılan karşılık	1.134.372	-
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	17.701.999	17.555.587

14. CANLI VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2011: Yoktur).

15. DEVAM EDEN İNŞAAT SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN VARLIKLAR

Yoktur (31 Aralık 2011: Yoktur).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Sun Express	8.388.295	26.515.230
Turkish DO&CO	60.907.106	60.594.468
P&W T.T Uçak Bakım Merkezi	53.595.748	74.626.727
TGS	64.547.149	72.672.672
THY Opet	66.777.834	37.295.786
Uçak Koltuk	4.166.036	50.000
TCI	2.901.708	1.703.496
Türkbine Teknik	7.373.945	8.182.875
Goodrich	411.724	1.744.878
Bosna Hersek Havayolları (Not 2.1)	-	11.574.460
	269.069.545	294.960.592

Sun Ekspres'in 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	647.916.867	714.361.841
Yükümlülükler	631.140.277	661.331.381
Özkaynaklar	16.776.590	53.030.460
Grup'un özkaynaklardaki payı	8.388.295	26.515.230
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	1.735.457.511	1.519.249.857
Dönem zararı	(20.926.162)	(5.563.201)
Dönem zararında Grup'un payı	(10.463.081)	(2.781.600)

Turkish DO&CO İkrâm Hizmetleri A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	248.740.873	212.403.249
Yükümlülükler	126.926.662	91.214.313
Özkaynaklar	121.814.211	121.188.936
Grup'un özkaynaklardaki payı	60.907.106	60.594.468
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	465.279.242	410.959.134
Dönem karı	16.938.278	37.681.048
Dönem karında Grup'un payı	8.469.139	18.840.524

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

P&W T.T Uçak Bakım Merkezi Ltd. Şti'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	225.834.697	225.887.983
Yükümlülükler	116.455.611	73.588.541
Özkaynaklar	109.379.086	152.299.442
Grup'un özkaynaklardaki payı	53.595.748	74.626.727
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	163.637.539	170.833.111
Dönem zararı	(34.593.459)	(58.227.661)
Dönem zararında Grup'un payı	(16.950.794)	(28.531.554)

TGS'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	191.883.128	191.800.346
Yükümlülükler	62.788.835	46.455.002
Özkaynaklar	129.094.293	145.345.344
Grup'un özkaynaklardaki payı	64.547.147	72.672.672
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	331.119.437	304.587.085
Dönem karı	12.910.948	32.819.926
Dönem karında Grup'un payı	6.455.474	16.409.963

17 Eylül 2009 tarihli protokol ve sermaye artışı neticesinde TGS'nin sermayesinin %50'sine tekabül eden 6.000.000 TL nominal tutarında hissenin emisyon primli olarak 119.000.000 TL karşılığında Havaş tarafından sermaye artışına iştirak edilmek suretiyle iktisap edilmesi neticesinde, TGS'nin özsermayesinde 113.000.000 TL emisyon primi oluşmuştur. Söz konusu emisyon priminin şirket ile TGS arasında 2010-2014 yıllarında geçerli olacak 5 yıllık hizmet sözleşmesi ile ilişkili olması nedeniyle, TGS'nin özkaynakları içerisinde yer alan emisyon priminin Grup payı (%50), hizmet alımı süresince itfa edilmek üzere 'Ertilenmiş Gelir' (Not 26) olarak kaydedilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	578.119.047	415.486.059
Yükümlülükler	444.563.380	340.894.488
Özkaynaklar	133.555.667	74.591.571
Grup'un özkaynaklardaki payı	66.777.834	37.295.786
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	3.856.846.373	2.271.152.114
Dönem karı	60.380.095	27.352.122
Dönem karında Grup'un payı	30.190.048	13.676.061

Uçak Koltuk Üretimi A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	9.626.260	100.000
Yükümlülükler	1.294.188	-
Özkaynaklar	8.332.072	100.000
Grup'un özkaynaklardaki payı	4.166.036	50.000
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	21.602	-
Dönem karı	8.195.892	-
Dönem karında Grup'un payı	4.097.946	-

TCI Kabin İçi Sistemleri San ve Tic A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	6.680.844	5.693.147
Yükümlülükler	991.221	2.352.958
Özkaynaklar	5.689.623	3.340.189
Grup'un özkaynaklardaki payı	2.901.708	1.703.496
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	1.133.385	593.771
Dönem zararı	(6.822.991)	(402.477)
Dönem zararında Grup'un payı	(3.479.684)	(205.262)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

Turkbine Teknik Gaz Turbinleri Bakım Onarım A.Ş.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	15.325.079	16.714.081
Yükümlülükler	577.189	348.330
Özkaynaklar	14.747.890	16.365.751
Grup'un özkaynaklardaki payı	7.373.945	8.182.875
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	1.252.656	304.185
Dönem zararı	(707.763)	(558.554)
Dönem zararında Grup'un payı	(353.882)	(279.277)

Goodrich THY Teknik Servis Merkezi Ltd.Şti.'nin 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir :

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	7.284.016	5.489.742
Yükümlülükler	6.254.706	1.127.545
Özkaynaklar	1.029.310	4.362.197
Grup'un özkaynaklardaki payı	411.724	1.744.878
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	13.581.638	195.432
Dönem zararı	(3.103.680)	(2.872.955)
Dönem zararında Grup'un payı	(1.241.472)	(1.149.182)

Bosna Hersek Havayolları'nın 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihlerine ilişkin finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Varlıklar	-	69.857.068
Yükümlülükler	-	46.235.721
Özkaynaklar	-	23.621.347
Grup'un özkaynaklardaki payı	-	11.574.460
	1 Ocak -	1 Ocak -
	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Hasılat	-	36.523.173
Dönem zararı	-	(12.052.361)
Dönem zararında Grup'un payı	(11.574.460)	(5.905.657)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

16. ÖZKAYNAK YÖNTEMİYLE DEĞERLENEN YATIRIMLAR (devamı)

Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zarar) içindeki payları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Sun Ekspres	(10.463.081)	(2.781.600)
Turkish DO&CO	8.469.139	18.840.524
TEC	(16.950.794)	(28.531.554)
TGS	6.455.474	16.409.963
THY Opet	30.190.048	13.676.061
Uçak Koltuk	4.097.946	-
TCI	(3.479.684)	(205.262)
Türkbine Teknik	(353.882)	(279.277)
Goodrich	(1.241.472)	(1.149.182)
Bosna Hersek Havayolları	(11.574.460)	(5.905.657)
Toplam	5.149.234	10.074.016

17. YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Açılış bakiyesi	54.720.000	49.570.000
Yabancı para çevrim farkı	(3.068.810)	10.319.703
Makul değer değişikliğinden kaynaklanan kazanç / (kayıp)	6.333.810	(5.169.703)
Kapanış bakiyesi	57.985.000	54.720.000

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değeri Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir ekspertiz şirketi tarafından benzer gayrimenkuller ile ilgili piyasa işlem fiyatlarının referans alınmasıyla tespit edilmiştir.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerden elde edilen kira geliri bulunmamaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülâtör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2012	194.445.053	461.185.261	148.453.434	12.863.510.809	615.266.465	399.664.054	111.431.957	435.264.825	15.229.221.858
Çevrim farkı	(13.372.432)	(11.893.982)	(32.665.326)	(1.198.885.929)	(40.357.310)	(22.460.963)	(19.301.794)	(16.786.206)	(1.355.723.942)
İlaveler	7.963.128	29.345.241	21.907.776	2.145.180.214	42.759.275	107.991.879	3.066.771	268.881.536	2.627.095.820
Çıkışlar	-	(3.044.015)	(668.343)	(4.915.771)	-	(111.399.609)	(540.525)	-	(120.568.263)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklara transfer	-	-	-	1.815.991.128	-	-	-	-	1.815.991.128
Hesaplar arası transfer (*)	9.373.184	(98.976.033)	103.665.694	2.825.895	-	-	(15.215.791)	(8.151.636)	(6.478.687)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	198.408.933	376.616.472	240.693.235	15.623.706.346	617.668.430	373.795.361	79.440.618	679.208.519	18.189.537.914
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2012	64.597.647	321.520.088	69.210.291	3.291.791.980	139.105.118	185.035.834	65.366.028	-	4.136.626.986
Çevrim farkı	(3.713.730)	(46.270.367)	(10.871.418)	(676.742.705)	(9.554.028)	(10.413.104)	(11.725.708)	-	(769.291.060)
Cari dönem amortismanı	3.337.720	24.324.384	24.439.402	848.529.631	57.776.326	49.368.777	13.300.035	-	1.021.076.275
Çıkışlar	-	(2.330.508)	(523.204)	(4.915.771)	-	(78.187.897)	(154.625)	-	(86.112.005)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklardan transfer	-	-	-	1.200.376.816	-	-	-	-	1.200.376.816
Hesaplar arası transfer (*)	9.373.184	(94.360.351)	93.724.271	-	-	-	(15.215.791)	-	(6.478.687)
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	73.594.821	202.883.246	175.979.342	4.659.039.951	187.327.416	145.803.610	51.569.939	-	5.496.198.325
31 Aralık 2012 net defter değeri	124.814.112	173.733.226	64.713.893	10.964.666.395	430.341.014	227.991.751	27.870.679	679.208.519	12.693.339.589
31 Aralık 2011 net defter değeri	129.847.406	139.665.173	79.243.143	9.571.718.829	476.161.347	214.628.220	46.065.929	435.264.825	11.092.594.872

*Grup 1 Temmuz 2012 tarihinde yeni bir Kurumsal Kaynak Planlama (“ERP”) sistemine geçmiş olup, bu kapsamda maddi ve maddi olmayan duran varlıkların sınıflamasında bazı değişiklikler yapmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

18. MADDİ DURAN VARLIKLAR (devamı)

	Yerüstü Düzenlemeleri ve Binalar	Teknik Ekipman, Simülâtör ve Taşıtlar	Diğer Ekipmanlar ve Demirbaşlar	Uçaklar	Yedek Motorlar	Komponent ve Tamir Edilebilir Yedek Parçalar	Özel Maliyetler	Yapılmakta Olan Yatırımlar	Toplam
<u>Maliyet</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2011	155.789.647	366.891.008	109.351.091	9.080.064.151	362.331.413	327.545.636	65.684.659	73.716.649	10.541.374.254
Çevrim Farkı	35.931.072	77.611.097	23.578.706	2.318.163.982	93.871.278	76.143.305	23.990.255	56.073.020	2.705.362.715
İlaveler	2.724.334	31.911.392	26.138.173	3.623.965.020	230.449.737	68.915.393	20.436.376	307.112.467	4.311.652.892
Çıkışlar	-	(15.228.236)	(10.614.536)	(204.879.583)	(71.385.963)	(72.940.280)	(316.644)	-	(375.365.242)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklara transfer	-	-	-	(1.953.802.761)	-	-	-	-	(1.953.802.761)
Yatırımdan transfer	-	-	-	-	-	-	1.637.311	(1.637.311)	-
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	194.445.053	461.185.261	148.453.434	12.863.510.809	615.266.465	399.664.054	111.431.957	435.264.825	15.229.221.858
<u>Birikmiş Amortisman</u>									
Açılış Bakiyesi 1 Ocak 2011	50.832.184	263.568.628	60.901.609	3.419.063.346	114.334.463	152.551.380	36.685.410	-	4.097.937.020
Çevrim Farkı	10.808.549	52.902.745	157.035	736.630.322	31.613.763	38.423.601	13.384.734	-	883.920.749
Cari dönem amortismanı	2.956.914	20.276.951	18.766.183	642.602.948	64.197.367	39.430.049	15.380.299	-	803.610.711
Çıkışlar	-	(15.228.236)	(10.614.536)	(204.879.583)	(71.040.475)	(45.369.196)	(84.415)	-	(347.216.441)
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklara transfer	-	-	-	(1.301.625.053)	-	-	-	-	(1.301.625.053)
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	64.597.647	321.520.088	69.210.291	3.291.791.980	139.105.118	185.035.834	65.366.028	-	4.136.626.986
31 Aralık 2011 net defter değeri	129.847.406	139.665.173	79.243.143	9.571.718.829	476.161.347	214.628.220	46.065.929	435.264.825	11.092.594.872

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

19. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Slot Hakkı	Haklar	Toplam
<u>Maliyet</u>			
Açılış bakiyesi 1 Ocak 2012	24.445.066	113.740.124	138.185.190
Yabancı para çevrim farkları	(1.375.673)	(7.175.696)	(8.551.369)
İlaveler	-	16.552.664	16.552.664
Çıkışlar	-	(718.942)	(718.942)
Hesaplar arası transfer (*)	-	6.478.687	6.478.687
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	<u>23.069.393</u>	<u>128.876.837</u>	<u>151.946.230</u>
<u>Birikmiş İtfa Payı</u>			
Açılış bakiyesi 1 Ocak 2012	-	91.222.250	91.222.250
Yabancı para çevrim farkları	-	(5.513.033)	(5.513.033)
Cari dönem itfa payı	-	8.686.645	8.686.645
Çıkışlar	-	(112.086)	(112.086)
Hesaplar arası transfer (*)	-	6.478.687	6.478.687
31 Aralık 2012 kapanış bakiyesi	-	<u>100.762.463</u>	<u>100.762.463</u>
31 Aralık 2012 net defter değeri	<u>23.069.393</u>	<u>28.114.374</u>	<u>51.183.767</u>
31 Aralık 2011 net defter değeri	<u>24.445.066</u>	<u>22.517.874</u>	<u>46.962.939</u>
	Slot Hakkı	Haklar	Toplam
<u>Maliyet</u>			
Açılış bakiyesi 1 Ocak 2011	20.007.450	87.477.119	107.484.569
Yabancı para çevrim farkları	4.437.616	15.444.865	19.882.481
İlaveler	-	13.284.156	13.284.156
Çıkışlar	-	(2.466.016)	(2.466.016)
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	<u>24.445.066</u>	<u>113.740.124</u>	<u>138.185.190</u>
<u>Birikmiş İtfa Payı</u>			
Açılış bakiyesi 1 Ocak 2011	-	74.385.468	74.385.468
Yabancı para çevrim farkları	-	11.064.888	11.064.888
Cari dönem itfa payı	-	8.237.910	8.237.910
Çıkışlar	-	(2.466.016)	(2.466.016)
31 Aralık 2011 kapanış bakiyesi	-	<u>91.222.250</u>	<u>91.222.250</u>
31 Aralık 2011 net defter değeri	<u>24.445.066</u>	<u>22.517.874</u>	<u>46.962.939</u>

Grup, satın almış olduğu slot haklarını süre konusunda herhangi bir sınırlandırma olmadığından sınırsız yararlı ömre sahip maddi olmayan duran varlık kapsamında değerlendirmiştir.

(*) Grup 1 Temmuz 2012 tarihinde yeni bir ERP sistemine geçmiş olup, bu kapsamda maddi ve maddi olmayan duran varlıkların sınıflamasında bazı değişiklikler yapmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

20. ŞEREFİYE

Yoktur (31 Aralık 2011: Yoktur).

21. DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

2010 sonrasında alımı planlanan uçakların alımında kullanılmak üzere Hazine Müsteşarlığı'ndan 28.12.2010 / 99256 no'lu teşvik belgesi temin edilmiştir. Teşvik belgesi kapsamında, kurumlar vergisi indirimi, gümrük vergisi muafiyeti ve sigorta primi işveren hissesi desteği avantajlarından yararlanılacaktır. İlgili yatırım desteğinin muhasebeleştirilmesine ilişkin Not: 2.7'ye bakınız.

22. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Kısa vadeli borç karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Dava karşılıkları	<u>35.516.181</u>	<u>26.224.798</u>

Dava karşılıklarının 31 Aralık 2012 ve 2011 dönemlerindeki değişimi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Dönem başı ayrılmış karşılık	26.224.798	20.480.602
Cari dönemde ayrılan karşılık	15.507.398	6.236.668
Konusu kalmayan karşılık	(7.170.892)	(581.703)
Yabancı para çevrim farkı	954.877	89.231
Dönem sonu itibariyle ayrılan karşılık	<u>35.516.181</u>	<u>26.224.798</u>

Grup, faaliyetleri gereği maruz kaldığı aleyhte açılan davalara ilişkin karşılık ayırmaktadır. Aleyhte açılan davalar genellikle eski çalışanların açtığı işe iade davaları ile kayıp ya da hasar görmüş bagaj ve kargolara ilişkindir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

22. KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

a) Verilen Teminatlar: 31 Aralık 2012 itibariyle verilen teminat mektupları tutarı 103.501.040 TL'dir (31 Aralık 2011: 97.177.999 TL).

	31 Aralık 2012		31 Aralık 2011	
	<u>Dövizli Tutar</u>	<u>TL Karşılığı</u>	<u>Dövizli Tutar</u>	<u>TL Karşılığı</u>
A. Kendi tüzel kişiliği adına verilen Teminat Rehin ve İpotekler (TRİ)	-	103.501.040	-	97.177.999
- Teminatlar				
TL	11.882.222	11.882.222	10.419.036	10.419.036
EUR	6.719.618	15.802.526	7.536.458	18.417.595
USD	40.957.707	73.011.209	35.434.308	66.931.865
Diğer		2.805.083	-	1.409.503
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. Kişilerin borcunu temin için verilen TRİ'ler	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
i. Ana ortak lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
iii. C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine verilen TRİ'ler	-	-	-	-
		<u>103.501.040</u>		<u>97.177.999</u>

Şirket'in vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Şirketin özkaynaklarına oranı 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle %0'dır (31 Aralık 2011: %0)

b) Grup'un iskonto edilmiş kıdem tazminatı yükümlülüğü 234.019.405 TL'dir. 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle Grup'un tüm çalışanlarını işten çıkarması durumunda ödeyeceği miktar ise, yaklaşık olarak 421.270.210 TL'dir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

23. TAAHHÜTLER

Grup'un henüz tahakkuk etmemiş ve iskonto edilmemiş tutarlar üzerinden, faaliyet tipi uçak kiralama borçlarının dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Bir yıldan az	282.339.574	335.010.923
1 – 5 yıl arası	810.999.803	1.000.864.431
5 yıldan fazla	81.178.443	218.425.929
	1.174.517.820	1.554.301.283

Grup, 2010-2015 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 11,8 milyar ABD Doları olan 89 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Söz konusu uçaklardan 10 tanesi 2010 yılında, 29 tanesi 2011 yılında 23 tanesi de 2012 yılında teslim alınmıştır. Ayrıca grup 2013-2017 yılları arasında teslim almak üzere, uçak üreticisi firmalarca yapılacak indirimler öncesi liste fiyatlarına göre, uçak alımlarının toplam bedeli yaklaşık olarak 10,5 milyar ABD Doları olan 40 adet uçak için anlaşma imzalamıştır. Grup, söz konusu alımlarla ilgili olarak ilgili firmalara 31 Aralık 2012 itibariyle 934 milyon ABD Doları avans ödemesi yapmıştır.

Grup'un ayrıca, kiralama dönemi 23 yıl olan ve inşaatı devam eden hangar arazisi ile ilgili faaliyet tipi kiralaması bulunmaktadır. Grup'un bu kira sözleşmesine ilişkin yükümlülükleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Bir yıldan az	2.081.088	1.934.234
1 – 5 yıl arası	16.417.472	16.440.986
5 yıldan fazla	49.973.307	54.186.976
	68.471.867	72.562.196

24. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Maaş tahakkukları	143.879.448	127.819.504
Kullanılmamış izin karşılığı	41.066.116	11.914.374
Personele borçlar	3.178.359	3.525.186
Toplu iş sözleşmesi (TİS) farkı (*)	-	106.364.433
	188.123.923	249.623.497

(*) Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ile Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (Hava-İş) arasında 2 Şubat 2012 tarihinde başlayan 23.Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmeleri çerçevesinde, 31 Aralık 2011 tarihli finansal tabloların yayınlanma tarihi itibariyle anlaşmaya varılamamış ve Grup, 31 Aralık 2011 tarihli finansal tablolarında 1 Ocak – 31 Aralık 2011 dönemine ait Toplu İş Sözleşmesi farkına ilişkin tahmini olarak 106.364.433 TL maaş farkı hesaplamış ve tahakkuk etmişti. Grup ile Hava İş arasında 2 Ağustos 2012 tarihinde 23.Dönem Toplu İş Sözleşmesi imzalanmış olup, söz konusu maaş farkları ödenmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

24. ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR(devamı)

Uzun vadeli kıdem tazminatı karşılığı dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Kıdem tazminatı karşılığı	<u>234.019.405</u>	<u>191.632.448</u>

Kıdem tazminatı karşılığı aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde ayrılmaktadır:

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ncü maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı tavanı 3.129 TL (1 Ocak 2012: 2.917 TL)'dir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Şirket'in, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır.

UMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), şirketin yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Bu nedenle, 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili bilanço tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %5,00 enflasyon (31 Aralık 2011: %5,00) ve %7,63 iskonto (31 Aralık 2011: %9,5) oranı varsayımlarına göre hesaplanmıştır. İsteğe bağlı işten ayrılmalar neticesinde ödenmeyip, Şirket'e kalacak olan kıdem tazminatı tutarlarının tahmini oranı %2,40 olarak dikkate alınmıştır (31 Aralık 2011: %2,13). Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize edilmekte olup, Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olan 3.129 TL tavan tutarı dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Dönem başı ayrılmış karşılık	191.632.448	170.505.529
Yabancı para çevrim farkı	13.107.185	5.024.709
Cari hizmet maliyetleri	16.513.733	32.271.975
Faiz maliyeti	7.635.445	6.220.836
Aktüeryal kayıp	26.922.256	5.219.823
Ödemeler	(21.791.662)	(27.610.424)
Dönem sonu itibarı ile ayrılan karşılık	<u>234.019.405</u>	<u>191.632.448</u>

25. EMEKLİLİK PLANLARI

Yoktur (31 Aralık 2011: Yoktur).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer dönen varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Devreden KDV	57.924.708	48.561.653
Verilen sipariş avansları	35.473.673	12.040.036
Peşin ödenmiş satış komisyonları	21.096.986	18.467.423
Peşin ödenen diğer giderler	47.736.722	18.297.778
Gelecek aylara ait sigorta giderleri	17.984.689	8.693.312
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	14.191.310	17.968.896
Personel ve iş avansları	3.337.806	5.543.478
Peşin ödenen vergi ve fonlar	2.206.083	12.807.153
Teknik bakım gelir tahakkuku	936.368	47.204.715
Diğer dönen varlıklar	781.620	992.792
	201.669.965	190.577.236

Diğer duran varlıkların dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Maddi duran varlık alımlarına ilişkin yapılan ödemeler	123.246.769	116.072.898
Motor bakım rezervi	84.219.006	90.967.384
Peşin ödenen uçak finansman giderleri	27.830.021	30.613.937
Stopaj iadelerine ilişkin gelir tahakkukları	15.797.083	13.918.869
Peşin ödenmiş faaliyet tipi kiralama giderleri	1.891.246	2.516.897
Gelecek yıllara ait giderler	699.010	2.289.548
Peşin ödenen Eximbank garanti ücreti	-	227.816
	253.683.135	256.607.349

Diğer kısa vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Bakım onarım gider tahakkukları	480.887.247	392.633.037
Gelecek aylara ait gelirler	7.720.681	3.751.411
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not:16)	12.870.201	13.806.320
Diğer gider tahakkukları	14.182.943	8.284.231
Diğer yükümlülükler	1.360.052	1.079.126
Teslim alınacak uçaklara ve simülatöre ilişkin hibe kredi geliri	-	1.034.502
	517.021.124	420.588.627

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

26. DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (devamı)

Diğer uzun vadeli yükümlülüklerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Brüt hibe krediler	49.342.847	49.451.906
Hibe krediler birikmiş amortismanı	(25.877.761)	(22.930.646)
TGS hisse devri ile ilgili kazanılmamış gelir (Not: 16)	13.248.491	27.612.639
Gelecek aylara ait banka protokol geliri	10.732.856	-
	47.446.433	54.133.899

Yolcu uçuş yükümlülüklerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Bilet satışından doğan yolcu uçuş yükümlülükleri	1.271.723.065	892.516.873
Mil yükümlülükleri	396.752.754	386.796.767
	1.668.475.819	1.279.313.640

27. ÖZKAYNAKLAR

Grup'un sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	Grup	%	31 Aralık 2012	%	31 Aralık 2011
T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (*)	A, C	49,12	589.465.086	49,12	589.465.086
Diğer (Halka açık kısım)	A	50,88	610.534.914	50,88	610.534.914
Ödenmiş sermaye			1.200.000.000		1.200.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları			1.123.808.032		1.123.808.032
Düzeltilmiş sermaye			2.323.808.032		2.323.808.032

(*) Özel şahıslara ait 1.644 adet hisse THY 1984 yılında özelleştirme programına alındığı sırada dikkate alınmamıştır. Bilahare, THY'nın Yüksek Planlama Kurulu'nun 30 Ekim 1990 tarihli kararıyla onaylanan ana sözleşmesi gereği söz konusu hisseler T.C.Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) adına kaydedilmiştir.

31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla Grup'un çıkarılmış ve ödenmiş sermayesi her biri 1 Kr nominal değerli 119.999.999.999 adet A grubu hisse ve 1 Kr nominal değerli 1 adet C grubu hisseden oluşmaktadır. Bu hisseler nama yazılıdır. C grubu hisse ÖİB'ye ait olup aşağıda belirtilen imtiyazlara sahiptir:

Ana Sözleşme Madde 7: Nama yazılı hisselerin devrinde Yönetim Kurulu onayı ile beraber C grubu hisseyi temsilen seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oyunun bulunması şarttır.

Ana Sözleşme Madde 10: Yönetim Kurulunun 9 üyesinden 8 üyesinin A grubu hissedarların kendi aralarında yaptıkları seçimden en çok oy alan adaylardan ve bir üyesinin de C grubu hissedarın göstereceği adaydan seçilmesi zorunludur.

Ana Sözleşme Madde 14: Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubu hisseyi temsilen seçilen üyenin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27 ÖZKAYNAKLAR (devamı)

- a) Ana Sözleşmenin 3.1. maddesinde belirtilen Şirket misyonunu açıkça olumsuz etkileyecek kararların alınması,
- b) Genel kurula ana sözleşme değişikliği önerilmesi,
- c) Sermaye arttırılması,
- d) Nama yazılı hisselerin devrinin onaylanması ve devrin pay defterine işlenmesi,
- e) Şirket'in Sermaye Piyasası Kurulu'na sunduğu son yıllık bilançosunda yer alan aktif toplamının beher sözleşme bazında %5'ini geçen ve Şirket'i doğrudan veya dolaylı olarak bağlayan her türlü işlem yapması, taahhüt altına sokacak her türlü kararın alınması (şöyle ki kamu payının Şirket sermayesindeki payı %20'nin altına düştüğünde bu bent hükmü kendiliğinden ortadan kalkacaktır),
- f) Şirket'in başka gruplarla birleşmesi, feshi veya tasfiyesi,
- g) Münhasıran pazar şartları dahilinde veya diğer kaynaklarla operasyon giderini dahi karşılayamayan hatlar haricinde, herhangi bir uçuş hattının kaldırılması veya sefer sayısının belirgin bir şekilde azaltılmasına ilişkin kararların alınması.

C grubu hisselerinin imtiyazları ancak özelleştirme yüksek kurulu veya onun görevlerini devredeceği başka bir kamu tarafından kısıtlanabilir. Ana sözleşmenin ilgili maddesine göre yabancı hissedarların elinde bulunan hisseler Şirketin toplam çıkarılmış sermayesinin %40'ını geçemez.

Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler

Türk Ticaret Kanunu'na göre, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak genel kanuni yedek akçe ayrılır. Ayrıca %20 sınırına tabi olmaksızın ödenmiş sermayenin %5'ini aşan tutarda kar dağıtımı yapılması halinde, aşan kısmın %10'u kadar genel kanuni yedek akçe ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe ödenmiş sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir. Halka açık şirketler, temettü dağıtımlarını SPK'nın öngördüğü şekilde yaparlar.

Yabancı Para Çevrim Farkları

Konsolide finansal tablolar ve dipnotların hazırlanabilmesi amacıyla, UMS 21 uyarınca, ilk etapta Grup'un yasal finansal tablolarındaki parasal bilanço kalemleri bilanço tarihindeki ABD Doları kuruyla; parasal olmayan bilanço kalemleri, gelir ve giderler ile nakit akımları ise işlemin gerçekleştiği tarihin kuruyla (tarihsel kur) ABD Doları'na çevrilmiş ve çevrim farkı özkaynaklar altında gösterilmiştir. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevriminden doğan çevrim karı/zararı ise, gelir tablosunda finansal gelirler altında, kur farkı geliri hesabında gösterilmiştir. Ayrıca, yabancı para çevrim farklarında Grup'un müşterek yönetime tabi ortaklığı olan ve özkaynaktan pay alma yöntemine göre muhasebeleştirilen Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Ekspres)'nin özkaynaklarında kur değişiminden kaynaklanan değişim takip edilmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27 ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Kar Payı Dağıtımı

Hisseleri İMKB’de işlem gören şirketler, SPK tarafından getirilen temettü şartına aşağıdaki şekilde tabidir: SPK’nın halka açık şirketlerin kar dağıtım esaslarını düzenlediği Seri: IV, No: 27 Tebliğine göre bu dağıtımın şirketlerin genel kurullarında alacakları karara bağlı olarak nakit ya da temettünün sermayeye eklenmesi suretiyle ihraç edilecek payların bedelsiz olarak ortaklara dağıtılmasına ya da belli oranda nakit, belli oranda bedelsiz pay dağıtılması suretiyle gerçekleştirilebilmesine; belirlenecek birinci temettü tutarının mevcut ödenmiş/çıkarılmış sermayelerinin % 5’inden az olması durumunda, söz konusu tutarın dağıtılmadan ortaklık bünyesinde bırakılabilmesine imkan verilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu’nun 27 Ocak 2010 tarihli ve 02/51 sayılı kararı ile;

Payları borsada işlem gören halka açık anonim ortaklıklar için yapılacak temettü dağıtımı konusunda, herhangi bir asgari kar dağıtım zorunluluğu getirilmemesine; bu kapsamda kar dağıtımının Sermaye Piyasası Kurulu’nun Seri: IV No: 27 sayılı tebliğinde yer alan esaslar, ortaklıkların esas sözleşmelerinde bulunun hükümler ve şirketler tarafından kamuya açıklanmış olan kar dağıtım politikaları çerçevesinde gerçekleştirilmesine,

Konsolide finansal tablo düzenleme yükümlülüğü bulunan şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan kaynaklarından karşılanabildiği sürece, net dağıtılabilir kar tutarını Sermaye Piyasası Kurulu’nun Seri: XI No: 29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri konsolide finansal tablolarında yer alan net dönem karlarını dikkate alarak hesaplamalarına,

Şirketlerin yasal kayıtlarında bulunan geçmiş yıl zararlarının düşülmesinden sonra kalan dönem karı ve kar dağıtımına konu edilebilecek diğer kaynakların toplam tutarına Sermaye Piyasası Kurulu’nun Seri: XI No: 29 tebliği çerçevesinde hazırlayıp kamuya ilan edecekleri finansal tablo dipnotlarında yer verilmesine,

Seri: IV No: 27 tebliğinin altıncı maddesine göre temettü dağıtımı ortaklıklarca hesap dönemini izleyen beşinci ayın sonuna kadar tamamlanmak zorundadır.

Şirket’in 31 Aralık 2012 tarihli yasal kayıtlarında yer alan özkaynak kalemlerinin tutarları aşağıdaki gibidir:

Ödenmiş Sermaye	1.200.000.000
Hisse Senedi İhraç Primleri	181.185
Yasal Yedekler	55.692.565
Olağanüstü Yedekler (*)	198.959.553
Diğer Kar Yedekleri	9
Özel Fonlar	13.804.176
Geçmiş Yıllar Karları (*)	806.615
Geçmiş Yıllar Zararları	(1.040.827.727)
Dönem Karı (*)	1.214.388.943
Toplam Özkaynaklar	1.643.005.319

(*) Yasal kayıtlara göre kar dağıtımına konu edilebilecek tutarlar olup, bunların toplamı 373.327.384 TL’dir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

27. ÖZKAYNAKLAR (devamı)

Finansal Riskten Korunma Fonu

Finansal Riskten Korunma Fonu, gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerin doğrudan özkaynak içerisinde muhasebeleştirilmesi sonucu ortaya çıkar. Finansal riske karşı korunmadan elde edilen ertelenmiş kazanç/zarar toplamı, finansal riske karşı korunan işlemin etkisi kar/zararı etkilediğinde kar/zarar da muhasebeleştirilir.

28. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ

Brüt karın dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Tarifeli hizmetler		
Yolcu	13.062.330.568	10.207.767.679
Kargo ve Posta	1.206.772.563	966.114.928
Toplam tarifeli hizmetler	14.269.103.131	11.173.882.607
Tarifesiz hizmetler	120.776.903	138.603.969
Diğer gelirler	519.123.784	500.063.332
Net satışlar	14.909.003.818	11.812.549.908
Satışların maliyeti (-)	(11.893.596.710)	(9.803.269.512)
Brüt kar	3.015.407.108	2.009.280.396

Tarifeli hizmetlerin coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
- Avrupa	4.723.073.136	3.823.409.344
- Uzak Doğu	3.182.009.998	2.412.184.832
- Orta Doğu	1.854.983.407	1.530.241.615
- Amerika	1.412.641.210	952.638.688
- Afrika	1.070.182.735	707.902.793
Yurtdışı	12.242.890.486	9.426.377.272
Yurtiçi	2.026.212.645	1.747.505.335
Toplam tarifeli hizmetler ve uçuş geliri	14.269.103.131	11.173.882.607

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

28. SATIŞLAR VE SATIŞLARIN MALİYETİ (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Akaryakıt giderleri	5.159.187.276	3.998.588.861
Personel giderleri	1.818.591.560	1.640.829.647
Konma, konaklama ve üstgeçiş giderleri	1.055.443.680	888.159.416
Amortisman giderleri	982.774.191	764.523.411
Yer hizmetleri giderleri	878.506.857	785.500.939
Yolcu hizmet ve ikram giderleri	601.834.695	512.939.146
Bakım giderleri	390.551.585	384.995.476
Faaliyet tipi kiralama giderleri	312.866.150	396.538.392
Diğer havayolları yolcu taşıma gideri	184.498.773	158.170.704
Kısa dönemli uçak kirası giderleri	111.974.938	24.062.482
Sigorta giderleri	85.463.250	56.258.201
Hizmet giderleri	83.845.381	49.738.978
Diğer kira giderleri	58.979.928	35.903.438
Nakliye giderleri	31.819.834	23.575.019
Vergi gideri	22.400.538	15.842.831
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	12.430.824	9.470.581
Diğer satışların maliyeti	102.427.250	58.171.990
	11.893.596.710	9.803.269.512

29. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri	1.593.367.677	1.284.859.256
Genel yönetim giderleri	374.221.814	365.283.678
	1.967.589.491	1.650.142.934

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

29. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA, SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (devamı)

Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Komisyon ve teşvik giderleri	522.664.180	379.488.123
Personel giderleri	420.259.846	378.990.790
Rezervasyon sistem giderleri	301.657.615	220.889.868
Reklam ve tanıtım giderleri	168.783.057	146.497.444
Hizmet giderleri	36.896.302	34.719.604
Kira giderleri	32.422.743	22.029.930
Üyelik giderleri	14.002.199	17.383.173
Vergi giderleri	13.289.888	10.102.599
Haberleşme giderleri	11.725.347	9.695.660
Amortisman giderleri	11.161.933	2.165.732
Akaryakıt giderleri	1.410.455	1.587.250
Diğer satış pazarlama giderleri	59.094.112	61.309.083
	1.593.367.677	1.284.859.256

Genel yönetim giderleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Personel giderleri	230.977.207	216.908.569
Amortisman giderleri	35.826.796	45.159.478
Hizmet giderleri	32.794.768	17.524.775
Kira giderleri	16.016.523	17.283.307
Haberleşme giderleri	12.326.828	11.717.857
Aydınlatma, ısıtma, enerji ve su giderleri	7.438.452	4.781.641
Vergi giderleri	2.909.490	3.281.011
Akaryakıt giderleri	2.059.057	911.604
Sigorta giderleri	1.299.876	5.752.145
Diğer genel yönetim giderleri	32.572.817	41.963.291
	374.221.814	365.283.678

30. NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

Niteliklerine göre giderler 28. ve 29. maddelerde açıklanmıştır

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

31. DİĞER FAALİYET GELİRLERİ / GİDERLERİ

Diğer faaliyet gelirleri / giderlerinin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Satılmaya hazır varlıkların ve maddi varlık değer düşüş karşılığı iptali (Not 34)	351.142.323	-
Yatırım destek indirimi geliri (Not 2.7)	62.319.152	43.866.276
Sigorta, tazminat ve ceza gelirleri	47.250.258	15.521.333
Konusu kalmayan karşılıklar	23.183.077	13.653.379
Bakım malzemesi satıcılarından alınan indirimler	16.267.517	25.096.497
TGS hisse senedi ihraç primi (Not 16)	14.088.535	11.354.928
Uçak kiralamalarına ilişkin geri alınan stopaj	11.403.048	10.791.868
Banka protokol geliri	7.762.460	5.020.748
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değerlendirme farkı (Not 17)	6.333.810	-
Alış iskontoları	5.746.140	4.294.173
Kira gelirleri	4.318.765	5.493.104
Diğer faaliyet gelirleri	50.867.807	25.098.340
	600.682.892	160.190.646

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Karşılık giderleri	28.869.760	31.969.921
Tazminat ve ceza gideri	4.942.022	11.775.619
Diğer faaliyet giderleri	9.854.839	18.094.063
Yatırım amaçlı gayrimenkuller değerlendirme farkı (Not 17)	-	5.169.703
Satılmaya hazır varlıkların ve maddi varlık değer düşüş karşılığı reel artış (Not 34)	-	329.671.431
	43.666.621	396.680.737

32. FİNANSAL GELİRLER

Finansal gelirlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Faiz geliri	129.243.516	77.277.018
Reeskont faiz geliri	7.389.996	6.122.349
Türev araç işlem karları	25.503.133	-
Kur farkı geliri	-	180.838.910
	162.136.645	264.238.277

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

33. FİNANSAL GİDERLER

Finansal giderlerin dökümü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Finansal kiralama faiz gideri	208.066.460	204.097.145
Uçak finansmanı idari giderleri	14.559.832	17.414.308
Reeskont faiz gideri	18.834.339	9.779.121
Kıdem tazminatı faiz maliyeti	6.763.104	6.220.836
Diğer finansal giderler	5.486.577	4.679.775
Kur farkı gideri	161.031.299	-
Türev araç işlem zararları	-	8.879.487
	414.741.611	251.070.672

34. SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER

Grup 2011 yılında 7 adet A340 tipi uçaklarını elden çıkarma kararı almış ve bu konuyla ilgilenen birçok şirket ile görüşmeler yapmıştır. On iki ay içinde satılması beklenen bu varlıklar, 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Satıştan elde edilecek gelirin ilgili varlığın defter değerinin altında kalması beklendiğinden, satılmak üzere elde tutulan söz konusu varlıklar için 2011 yılı sonunda 329.671.431 TL değer düşüklüğü karşılığı ayrılmıştır.

Grup 2012 yılında söz konusu uçakları için almış olduğu fiyat tekliflerinin piyasa fiyatlarını gösteren kaynaklardaki değerlerin oldukça altında kalmasını ve 2012 yılı içinde gerçekleştirilen performans ve önümüzdeki yıllara ait uçak ihtiyacını göz önüne alarak, bu uçakların yolcu yerleşim planlarını değiştirerek önümüzdeki yıllarda filoda değerlendirme kararı almıştır.

Satış planındaki bu değişiklik sebebiyle söz konusu uçaklar satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar kaleminden maddi duran varlıklar kalemine sınıflanmıştır. UFRS 5 "Satış Amacıyla Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler Standardı"na göre söz konusu uçaklara ilişkin olarak, satış amacıyla duran varlıklara sınıflanma tarihi olan 31 Aralık 2011 tarihi ile 31 Aralık 2012 tarihi arasında kayıtlara alınmamış amortisman tutarı olan 101.208.868 TL hesaplanarak 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait faaliyet gideri olarak kaydedilmiştir. Ayrıca, söz konusu uçakların maddi duran varlıklara iadesi sonucu ait oldukları nakit yaratan birim olan uçak filosunda 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla herhangi bir değer düşüklüğü söz konusu olmadığı için satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar kalemine sınıflandırma nedeniyle kaydedilmiş olan 351.142.323 TL değer düşüş karşılığı iptal edilmiş ve 31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıla ait gelir tablosunda diğer faaliyet gelirleri kalemine gelir olarak kaydedilmiştir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

34. SATIŞ AMACIYLA ELDE TUTULAN DURAN VARLIKLAR VE DURDURULAN FAALİYETLER (devamı)

Satış amacıyla elde tutulan duran varlık hareketi aşağıda sunulmuştur.

	1 Ocak- 31 Aralık 2012	1 Ocak- 31 Aralık 2011
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar net defter değeri 1 Ocak 2012	279.472.200	652.177.708
Değer düşüklüğü karşılığı	-	(329.671.431)
Değer düşüklüğü karşılığı iptali	351.142.323	-
Yabancı para çevrim farkı	(15.000.211)	(43.034.077)
Maddi duran varlıklara transfer	(615.614.312)	-
Satış amacıyla elde tutulan duran varlıklar düzeltilmiş net defter değeri 31 Aralık 2012	<u>-</u>	<u>279.472.200</u>

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dönem karı vergi yükümlülüğü aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Ödenecek kurumlar vergisi karşılığı	32.616.486	18.956.251
Peşin ödenen vergi ve fonlar	(32.616.486)	(13.587.608)
Vergi yükümlülüğü	<u>-</u>	<u>5.368.643</u>

Vergi gideri aşağıdaki kalemlerden oluşmaktadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Cari dönem vergi gideri	32.616.486	16.770.183
Ertelenen vergi gideri	191.394.437	110.602.177
Vergi gideri	<u>224.010.923</u>	<u>127.372.360</u>

Diğer kapsamlı gelire ait vergi etkileri aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak - 31 Aralık 2012		
	Vergi öncesi tutar	Vergi (gideri)/ geliri	Vergi sonrası tutar
Yabancı para çevrim farklarındaki değişim	(228.479.860)	-	(228.479.860)
Finansal risken korunma fonundaki değişim	1.535.719	(307.144)	1.228.575
Diğer kapsamlı gelir	<u>(226.944.141)</u>	<u>(307.144)</u>	<u>(227.251.285)</u>

1 Ocak – 31 Aralık 2012 dönemine ilişkin diğer kapsamlı gelire dahil yabancı para çevrim farklarındaki değişim 228.479.860 TL (1 Ocak-31 Aralık 2011: (795.001.243) TL) olup buna ilişkin vergi etkisi bulunmamaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (devamı)

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2012 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir (2011: %20).

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibariyle hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2012 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibariyle vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20’dir. (2011: %20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi stopajı 22 Temmuz 2006 tarihinden itibaren, 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş Vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile UFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2011 :%20).

Türkiye’de işletmelerin konsolide vergi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ(devamı)

Ertelemiş Vergi(devamı)

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve (yükümlülükleri) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Sabit kıymetler	(887.354.639)	(901.848.053)
Bilet satış avans karşılığı	(78.216.603)	(56.547.535)
Stok düzeltmesi	(32.525.576)	(42.833.609)
Gider tahakkukları	152.179.387	119.292.064
Kıdem tazminatı karşılığı	46.503.155	38.326.490
Gelecek aylara ait gelir ve giderler	17.216.979	14.950.671
Uzun vadeli finansal kiralama borcu	10.493.700	13.141.314
Kısa vadeli finansal kiralama borcu	1.581.391	7.288.257
Şüpheli alacaklar karşılığı	5.963.723	6.360.975
Kullanılmamış izin karşılığı	11.641.538	2.382.874
Diğer	4.892.886	1.914.838
Stok değer düşüş karşılığı	3.540.398	2.873.729
Birikmiş mali zarar	-	207.976.984
Toplu İş Sözleşmesi farkı tahakkuku	-	12.041.158
Ertelemiş vergi yükümlülükleri	(744.083.660)	(574.679.843)

31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergi yükümlülüğü hareketi aşağıdadır:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Dönem başı ertelenmiş vergi yükümlülüğü	574.679.843	435.385.525
Ertelemiş vergi gideri	191.394.437	110.602.177
Finansal riskten korunma fonu vergi gideri / (geliri)	307.144	(15.499.305)
Yabancı para çevrim farkları	(22.297.764)	44.191.446
Dönem sonu ertelenmiş vergi yükümlülüğü	744.083.660	574.679.843

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

35. VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ(devamı)

Ertelenmiş Vergi(devamı)

<u>Vergi karşılığının mutabakatı:</u>	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kar	1.357.378.156	145.888.994
%20 vergi oranı	271.475.631	29.177.798
Vergi etkileri:		
- yatırım destek kazancı	(12.445.209)	(8.802.684)
- kanunen kabul edilmeyen giderler	2.406.311	3.547.754
- çevrim kar/(zararı)	(36.770.976)	116.073.387
- özsermaye metodu	(1.029.847)	(6.539.544)
- diğer	375.013	(6.084.351)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	<u>224.010.923</u>	<u>127.372.360</u>

36. HİSSE BAŞINA KAZANÇ

Konsolide gelir tablolarında belirtilen hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak (“Bedelsiz Hisseler”) sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalama, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına kazanç, net karın ilgili dönemler içindeki ağırlıklı ortalama hisse adedine bölünmesi ile aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır.

Toplam hisselerin 31 Aralık 2012 ve 2011 tarihlerindeki sayısı ve hisse başına karın hesaplaması aşağıda gösterildiği gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2012	1 Ocak - 31 Aralık 2011
1 Ocak itibariyle hisse adedi (tam adet)	120.000.000.000	100.000.000.000
Çıkarılan yeni hisse adedi (tam adet) □	<u>-</u>	<u>20.000.000.000</u>
31 Aralık itibariyle hisse adedi (tam adet) □	<u>120.000.000.000</u>	<u>120.000.000.000</u>
Hisselerin dönem içerisindeki □ ağırlıklı ortalama (tam adet)	<u>120.000.000.000</u>	<u>120.000.000.000</u>
Dönem karı	1.133.367.233	18.516.632
Hisse başına kazanç (Kr)	0,94	0,02

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklardan kısa vadeli ticari alacakların dökümü (Not: 10) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
TEC	12.736.341	-
Güneş Ekspres	5.791.128	5.072.047
TCI	447.790	58.387
Bosna Hersek Hava Yolları	-	1.526.276
Türkbine Teknik	-	312.350
	18.975.259	6.969.060

İlişkili taraflardan kısa vadeli ticari olmayan alacaklar (Not: 11) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
TCI	7.959	7.959
Türkbine Teknik	476	9.671
Uçak Koltuk	96	1.814
Goodrich	-	38.638
	8.531	58.082

Özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklara kısa vadeli ticari borçlar (Not: 10) aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
THY Opet	139.538.456	127.045.062
TGS	27.246.944	21.907.112
Güneş Ekspres	19.426.776	-
DO&CO	16.035.217	25.136.455
TEC	12.462.870	6.855.313
Goodrich	289.812	-
Türkbine Teknik	676	-
TCI	244	-
	215.000.995	180.943.942

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

37. İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (devamı)

31 Aralık 2012 tarihinde sona eren döneme ilişkin özkaynaktan pay alma yöntemiyle muhasebeleştirilen ortaklıklarla olan işlemler aşağıdaki gibidir:

Verilen Hizmetler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Sun Ekspres	42.182.656	29.723.737
TGS	32.959.604	12.182.732
TEC	15.621.347	25.540.358
DO&CO	2.566.491	1.939.830
Goodrich	1.890.294	9.652.699
TCI	944.319	-
Türkbine Teknik	360.275	218.619
Opet	160.909	432.893
Sun Express Deut.	70.008	7.408.796
Uçak Koltuk	29.231	-
	96.785.134	87.099.664

Alınan Hizmetler

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Opet	3.192.744.391	2.074.655.627
DO&CO	385.433.214	349.856.592
TGS	311.898.310	302.633.375
Sun Ekspres	73.735.876	459.142
TEC	36.222.756	150.531.810
Goodrich	8.149.394	273.226
Türkbine Teknik	146.619	-
Bosna Hersek Hava Yolları	-	10.003.326
	4.008.330.560	2.888.413.098

Grup ile Sun Ekspres arasındaki işlemler, koltuk ve uçak kiralama işlemlerinden; Turkish DO&CO arasındaki işlemler ikram hizmetleri işlemlerinden; TGS arasındaki işlemler yer hizmetleri temininden; P&W T.T arasındaki işlemler motor bakım hizmetlerinden; THY OPET arasındaki işlemler havacılık yakıtları temininden kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflardan olan alacaklar teminatsız olup, ticari olan alacakların vadesi yaklaşık 30 gündür.

Şirket'in, Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleriyle Genel Müdür, Genel Koordinatör, Genel Müdür Yardımcıları gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan tamamı kısa vadeli faydalardan oluşan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 6.301.658 TL'dir (31 Aralık 2011: 4.528.973 TL).

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

(a) Sermaye Risk Yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak karını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı 8. notta açıklanan finansal borçları da içeren borçlar ve sırasıyla nakit ve nakit benzerleri, ödenmiş sermaye, yedekler ile geçmiş yıl karlarını da içeren özkaynaklar kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un yönetim kurulu sermaye yapısını periyodik olarak inceler. Bu incelemeler sırasında kurul, sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskleri değerlendirir. Grup, kurulun yaptığı önerilere dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle dengede tutmaktadır.

Grup'un genel stratejisinde 2011 yılına göre bir değişiklik olmamıştır.

	31 Aralık 2012	31 Aralık 2011
Toplam Borçlar	9.772.018.570	8.941.681.848
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri ve vadesi üç aydan uzun banka mevduatları	(1.832.501.330)	(1.683.057.811)
Net Borç	7.939.517.240	7.258.624.037
Toplam Özkaynak	5.405.043.589	4.498.927.641
Toplam Sermaye	13.344.560.829	11.757.551.678
Net borç/toplam sermaye oranı	0,59	0,62

(b) Finansal Risk Faktörleri

Grup faaliyetleri nedeniyle piyasa riski (kur riski, gerçeğe uygun değer faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riski), kredi riski ve likidite riskine maruz kalmaktadır. Grubun risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır. Grup, çeşitli finansal risklerden korunmak amacı ile türev ürünleri kullanmaktadır.

Risk yönetimi, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan politikalar doğrultusunda yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise finansal risk tanımlanır, değerlendirilir ve Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle riskin azaltılmasına yönelik araçlar kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)
(b) Finansal Risk Faktörleri(devamı)

b.1)Kredi riski yönetimi

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri

31 Aralık 2012	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	18.975.259	758.427.363	8.531	2.307.948.323	1.821.162.590	74.861.649
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	9.844.132	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	18.975.259	442.712.030	8.531	2.307.948.323	1.821.162.590	74.861.649
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	315.715.333	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	3.574.589	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	73.380.910	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	(73.380.910)	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri(devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Finansal araç türleri itibariyle maruz kalınan kredi riskleri	Alacaklar				Bankalardaki Mevduat	Türev Araçlar
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar			
31 Aralık 2011	İlişkili Taraf	Diğer Taraf	İlişkili Taraf	Diğer Taraf		
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (*)	6.969.060	757.806.831	58.082	1.407.239.900	1.639.073.653	80.366.577
-Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı (**)	-	5.168.078	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	6.969.060	582.012.926	58.082	1.407.239.900	1.639.073.653	80.366.577
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	175.793.905	-	-	-	-
-Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.847.053	-	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	79.913.899	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	(79.913.899)	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
-Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
-Değer Düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
-Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E.Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

(*)Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**)Teminatlar, müşterilerden alınan nakit teminat ve teminat mektuplarından oluşmaktadır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturmaması riski, kredi riski olarak tanımlanır.

Grup'un kredi riski temel olarak ticari alacaklarına ilişkindir. Bilançoda gösterilen tutar Grup yönetiminin önceki tecrübelerine ve cari ekonomik şartlara bağlı olarak tahmin ettiği şüpheli alacaklar düşüldükten sonraki net tutardan oluşmaktadır. Grup'un kredi riski çok sayıda müşteriyle çalışıldığından dolayı dağılmış durumdadır ve önemli bir kredi risk yoğunlaşması yoktur.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi(devamı)

Grup'un 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2012	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	183.386.997	-	-	-	-	183.386.997
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	95.288.491	-	-	-	-	95.288.491
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	110.229.680	-	-	-	-	110.229.680
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	191.075	-	-	-	-	191.075
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	-	-	-	-	-	-
Toplam vadesi geçen alacaklar	389.096.243	-	-	-	-	389.096.243
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	3.574.589	-	-	-	-	3.574.589

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Grup'un 31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla vadesi geçmiş alacaklarının vade analizi aşağıda sunulmuştur.

31 Aralık 2011	<u>Alacaklar</u>		<u>Bankalardaki</u>	<u>Türev Araçlar</u>	<u>Diğer</u>	<u>Toplam</u>
	<u>Ticari Alacaklar</u>	<u>Diğer Alacaklar</u>	<u>Mevduat</u>			
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	154.588.150	-	-	-	-	154.588.150
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	22.320.528	-	-	-	-	22.320.528
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	63.762.619	-	-	-	-	63.762.619
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	14.317.716	-	-	-	-	14.317.716
Vadesi üzerinden 5 yıldan fazla geçmiş	718.791	-	-	-	-	718.791
Toplam vadesi geçen alacaklar	255.707.804	-	-	-	-	255.707.804
Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	2.847.053	-	-	-	-	2.847.053

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.1) Kredi riski yönetimi (devamı)

Bilanço tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmamış olanlara ilişkin aldığı nakit teminat ve teminat mektupları toplamı 3.574.589 TL'dir (31 Aralık 2011: 2.847.053 TL).

Bilanço tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş ticari alacaklardan karşılık ayrılmış olanlara ilişkin alınan teminatlar bulunmamaktadır.

b.2) Likidite riski yönetimi

Likidite riski yönetimi ile ilgili esas sorumluluk, Yönetim Kuruluna aittir. Yönetim Kurulu, Grup yönetiminin kısa, orta ve uzun vadeli fonlama ve likidite gereklilikleri için, uygun bir likidite riski yönetimi oluşturmuştur. Grup, likidite riskini tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip etmek ve finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlamak suretiyle yönetir.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Aşağıdaki tablolar, Grup'un yükümlülükleri iskonto edilmeden ve ödemesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir. Düzeltmeler kolonu ilerleyen dönemdeki muhtemel nakit akımına sebep olan kalemi göstermektedir. Bahse konu kalem vade analizine dahil edilmiş olup, bilançodaki finansal yükümlülüklerin bilanço değerine dahil edilmemiştir.

Grup, tahmini ve fiili nakit akımlarını düzenli olarak takip ederek ve finansal varlıkların ve yükümlülüklerin vadelerinin eşleştirilmesi yoluyla yeterli fonların ve borçlanma rezervinin devamını sağlayarak, likidite riskini yönetir.

Likidite riski tablosu:

31 Aralık 2012

<u>Sözleşme uyarınca</u> <u>vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca</u> <u>nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı</u> <u>(I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan</u> <u>Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay</u> <u>arası (II)</u>	<u>1-5 yıl</u> <u>arası (III)</u>	<u>5 yıldan</u> <u>uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	8.666.993.598	9.984.187.644	245.252.701	823.054.902	4.291.572.222	4.624.307.819
Ticari borçlar	912.324.274	913.005.421	913.005.421	-	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	31.064.076	31.064.076	31.064.076	-	-	-
Toplam	9.610.381.948	10.928.257.141	1.189.322.198	823.054.902	4.291.572.222	4.624.307.819

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.2) Likidite riski yönetimi (devamı)

Likidite riski tablosu (devamı):

31 Aralık 2011

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Finansal kiralama yükümlülükleri	7.912.882.833	9.063.046.374	229.775.641	734.536.609	3.599.737.058	4.498.997.066
Ticari borçlar	870.440.470	1.006.176.118	869.723.250	136.452.868	-	-
Diğer finansal yükümlülükler	3.487.463	3.612.510	3.612.510	-	-	-
Toplam	8.786.810.766	10.072.835.002	1.103.111.401	870.989.477	3.599.737.058	4.498.997.066

31 Aralık 2012

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar, net						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(86.774.973)	(71.960.047)	(16.065.497)	(9.064.927)	(39.600.180)	(7.229.443)
Toplam	(86.774.973)	(71.960.047)	(16.065.497)	(9.064.927)	(39.600.180)	(7.229.443)

31 Aralık 2011

<u>Sözleşme uyarınca vadeler</u>	<u>Defter değeri</u>	<u>Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar</u>				
		<u>toplamı (I+II+III+IV)</u>	<u>3 Aydan Kısa (I)</u>	<u>3-12 ay arası (II)</u>	<u>1-5 yıl arası (III)</u>	<u>5 yıldan uzun (IV)</u>
Türev finansal (yükümlülükler)/varlıklar, net						
Türev nakit giriş çıkışları, net	(74.504.505)	(56.835.471)	10.220.246	(13.597.247)	(43.600.906)	(9.857.564)
Toplam	(74.504.505)	(56.835.471)	10.220.246	(13.597.247)	(43.600.906)	(9.857.564)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi

Grup'un faaliyetleri öncelikle, aşağıda ayrıntılarına yer verildiği üzere, döviz kurundaki ve faiz oranındaki değişiklikler ve akaryakıt fiyatı ile ilgili finansal risklere maruz kalmaktadır. Piyasa riskleri ayrıca, duyarlılık analizleri ile değerlendirilmektedir. Cari yılda Grup'un maruz kaldığı piyasa riskinde veya maruz kalınan riskleri yönetim ve ölçüm yöntemlerinde, önceki yıla göre bir değişiklik olmamıştır.

b.3.1) Kur riski yönetimi

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin bilanço tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 Aralık 2012				
	TL TOPLAM	TL	EUR	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	660.404.241	93.711.562	351.947.508	58.330.075	156.415.096
2a.Parasal Finansal Varlıklar	34.601.987	4.841.781	28.829.747	158.610	771.849
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar					
3.Diğer	184.577.753	137.194.090	30.325.674	632.795	16.425.194
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	879.583.981	235.747.433	411.102.929	59.121.480	173.612.139
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7.Diğer	88.027.061	41.019.659	6.374.765	40.617.449	15.188
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	88.027.061	41.019.659	6.374.765	40.617.449	15.188
9.Toplam Varlıklar (4+8)	967.611.042	276.767.092	417.477.694	99.738.929	173.627.327
10.Ticari Borçlar	602.781.028	421.214.368	96.829.947	10.664.330	74.072.383
11.Finansal Yükümlülükler	547.464.447	37.215.631	510.248.816	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	35.808.560	13.729.271	12.513.007	319.513	9.246.769
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	33.859.220	33.760.522	98.698	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	1.219.913.255	505.919.792	619.690.468	10.983.843	83.319.152
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	4.481.085.105	400.618.948	4.080.466.157	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	36.752.921	36.752.921	-	-	-
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	4.517.838.026	437.371.869	4.080.466.157	-	-
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	5.737.751.281	943.291.661	4.700.156.625	10.983.843	83.319.152
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(4.770.140.239)	(666.524.569)	(4.282.678.931)	88.755.086	90.308.175
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(5.008.885.833)	(810.977.796)	(4.319.280.672)	47.504.842	73.867.793
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
25.İhracat	12.644.882.230	1.944.308.679	3.039.289.827	372.993.006	7.288.290.718
26.İthalat	4.490.581.439	3.155.191.192	31.266.879	697.737.895	606.385.473

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

	31 ARALIK 2011				
	TL TOPLAM	TL	EUR	GBP	Diğer
1.Ticari Alacaklar	552.043.752	185.113.977	109.556.908	20.855.509	236.517.358
2a.Parasal Finansal Varlıklar	1.379.232.996	355.589.247	827.874.879	1.037.973	194.730.897
2b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
3.Diğer	783.280.900	777.111.536	3.880.392	911.868	1.377.104
4.Dönen Varlıklar (1+2+3)	2.714.557.648	1.317.814.760	941.312.179	22.805.350	432.625.359
5.Ticari Alacaklar	-	-	-	-	-
6a.Parasal Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
6b.Parasal Olmayan Finansal Varlıklar	-	-	-	-	-
7.Diğer	12.669.299	634.694	7.647.026	270.045	4.117.534
8.Duran Varlıklar (5+6+7)	12.669.299	634.694	7.647.026	270.045	4.117.534
9.Toplam Varlıklar (4+8)	2.727.226.947	1.318.449.454	948.959.205	23.075.395	436.742.893
10.Ticari Borçlar	724.967.077	339.514.208	250.583.484	9.038.313	125.831.072
11.Finansal Yükümlülükler	445.023.191	524.414	444.498.777	-	-
12a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	39.346.934	27.913.536	7.516.665	394.154	3.522.579
12b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	632.032	620.338	11.694	-	-
13.Kısa Vadeli Yükümlülükler (10+11+12)	1.209.969.234	368.572.496	702.610.620	9.432.467	129.353.651
14.Ticari Borçlar	-	-	-	-	-
15.Finansal Yükümlülükler	3.286.402.558	-	3.286.402.558	-	-
16a.Parasal Olan Diğer Yükümlülükler	34.330.826	26.521.260	4.790.822	-	3.018.744
16b.Parasal Olmayan Diğer Yükümlülükler	-	-	-	-	-
17.Uzun Vadeli Yükümlülükler (14+15+16)	3.320.733.384	26.521.260	3.291.193.380	-	3.018.744
18.Toplam Yükümlülükler (13+17)	4.530.702.618	395.093.756	3.993.804.000	9.432.467	132.372.395
19.Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Araçların Net Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (19a-19b)	254.424.060	-	254.424.060	-	-
19a.Aktif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	254.424.060	-	254.424.060	-	-
19b.Pasif Karakterli Bilanço Dışı Döviz Cinsinden Türev Ürünlerin Tutarı	-	-	-	-	-
20.Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (9-18+19)	(1.549.051.611)	923.355.698	(2.790.420.735)	13.642.928	304.370.498
21.Parasal Kalemler Net Yabancı Para Varlık / (Yükümlülük) Pozisyonu (UFRS 7.B23) (=1+2a+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(2.598.793.838)	146.229.806	(3.056.360.519)	12.461.015	298.875.860
22.Döviz Hedge'i İçin Kullanılan Finansal Araçların Toplam Gerçeğe Uygun Değeri	-	-	-	-	-
23.Döviz Varlıklarının Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
24.Döviz Yükümlülüklerinin Hedge Edilen Kısımının Tutarı	-	-	-	-	-
25.İhracat	11.305.317.391	2.570.894.658	2.815.171.973	262.108.817	5.657.141.943
26.İthalat	4.091.338.689	2.682.995.840	910.380.714	37.519.114	460.443.020

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık

Grup, başlıca ABD Doları , EURO ve GBP cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır. Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları, EURO ve GBP kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece dönem sonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin dönem sonundaki %10'luk kur değişiminin etkilerini gösterir. Pozitif değer, kar/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artışı ifade eder.

	31 Aralık 2012	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	%10 değer kazanması	%10 değer kaybetmesi
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(66.652.457)	66.652.457
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	(66.652.457)	66.652.457
4- Avro net varlık / yükümlülük	(428.267.893)	428.267.893
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(428.267.893)	428.267.893
7- GBP net varlık / yükümlülüğü	8.875.509	(8.875.509)
8- GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- GBP net etki (7 +8)	8.875.509	(8.875.509)
10- Diğer net varlık / yükümlülüğü	9.030.818	(9.030.818)
11- Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12- Diğer net etki (10 +11)	9.030.818	(9.030.818)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(477.014.023)	477.014.023

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.1) Kur riski yönetimi (devamı)

Kur riskine duyarlılık (devamı)

	31 Aralık 2011	
	Vergi Öncesi Kar / (Zarar)	
	%10 değer kazanması	%10 değer kaybetmesi
1- ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	92.335.570	(92.335.570)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1 +2)	92.335.570	(92.335.570)
4- Avro net varlık / yükümlülük	(279.042.074)	279.042.074
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(279.042.074)	279.042.074
7- GBP net varlık / yükümlülüğü	1.364.293	(1.364.293)
8- GBP riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- GBP net etki (7 +8)	1.364.293	(1.364.293)
10- Diğer net varlık / yükümlülüğü	30.437.050	(30.437.050)
11- Diğer riskinden korunan kısım (-)	-	-
12- Diğer net etki (10 +11)	30.437.050	(30.437.050)
TOPLAM (3 + 6 + 9 + 12)	(154.905.161)	154.905.161

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi

Grup sabit ve değişken faiz oranları üzerinden borçlanmaktadır. Mevcut borçların faiz durumları göz önüne alındığında değişken faizli borçların büyük çoğunluğu oluşturduğu görülmekle beraber, son yıllarda yapılan uçak finansmanlarında maliyetin de uygun olması şartıyla sabit faizli borçlanmaların ağırlığı yükseltilerek değişken ve sabit faizli borçlar arasında kısmi bir denge oluşturulmaya çalışılmaktadır. Grup'un değişken faiz oranlı borçları Libor ve Euribor'a bağlı olduğu için lokal risklere bağımlılık düşüktür.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

38. FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (devamı)

(b) Finansal Risk Faktörleri (devamı)

b.3)Piyasa riski yönetimi (devamı)

b.3.2) Faiz oranı riski yönetimi (devamı)

Faiz Pozisyonu Tablosu

	<u>31 Aralık 2012</u>	<u>31 Aralık 2011</u>
<u>Sabit Faizli Finansal Araçlar</u>		
Finansal Yükümlülükler	5.311.293.033	3.928.078.910
<u>Değişken Faizli Finansal Araçlar</u>		
Finansal Yükümlülükler	3.355.700.565	3.984.803.923
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olmayan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	-	(59.611)
Riskten Korunma Muhasebesine Konu Olan Faiz Takası Sözleşmeleri (Net)	-	(62.888.643)

Not 39' da belirtildiği üzere Grup 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 284.578.858TL tutarındaki değişken faizli finansal yükümlülüklerinin faiz oranını faiz takası işlemleri ile sabitlemiştir.

Faiz oranı duyarlılığı

Aşağıdaki duyarlılık analizleri raporlama tarihinde maruz kalınan faiz oranı riskine ve bu oranda meydana gelebilecek değişikliğe göre belirlenir ve tüm raporlama dönemi boyunca sabit tutulur. Grup yönetimi değişken faizli borçların faizi olan, Libor ve Euribor faiz oranında %0,5'lik bir dalgalanma durumunda ortaya çıkabilecek etkileri hesaplamakta ve üst yönetime raporlamaktadır.

Libor ve Euribor faiz oranında %0,5'lik bir yükseliş olması ve diğer tüm değişkenlerin sabit tutulması durumunda:

Grup'un oniki aylık döneme ait vergi öncesi dönem karı 16.778.503 TL azalacaktır (31 Aralık 2011 döneminde vergi öncesi dönem karı 19.924.020 TL azalacaktır). Libor ve Euribor faiz oranının %0,5 düşmesi durumunda ise altı aylık vergi öncesi net dönem karı aynı tutarlarda artacaktır.

Ayrıca, faiz oranı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu faiz takası sözleşmelerinden dolayı Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5'lik bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 13.823.126 TL artacaktır. Libor ve Euribor faiz oranlarında % 0,5'lik bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları aynı tutarda azalacaktır.

b.3.3) Akaryakıt Fiyatı Duyarlılığı

Not 39'da açıklandığı üzere Grup 2009 yılından itibaren akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım riskinden korunma amaçlı olarak vadeli yakıt alım sözleşmeleri yapmıştır. Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma muhasebesine konu edilen vadeli yakıt alım sözleşmelerinden dolayı, akaryakıt fiyatlarında %10'luk bir artış meydana gelmesi durumunda ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 63.778.860 TL artacaktır. Akaryakıt fiyatlarında %10'luk bir düşüş meydana gelmesi durumunda ise ertelenmiş vergi etkisi hariç Grup özkaynakları 60.668.805 TL azalacaktır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Standart vade ve koşullarda, aktif likit bir piyasada işlem gören finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri kote edilmiş piyasa fiyatı üzerinden belirlenir.
- Türev araçların gerçeğe uygun değeri, kote edilmiş fiyatları kullanılmak suretiyle hesaplanır. Fiyatların mevcut olmadığı durumlarda, türev araçların (forward ve swap) vadeleri için uygulanabilir getiri eğrisi kullanılmak suretiyle indirgenmiş nakit akımı analizi kullanılır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

31 Aralık 2012 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
<u>Finansal Varlıklar</u>							
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.355.542.536	-	-	-	-	1.355.542.536	6
Finansal Yatırımlar	476.958.794	9.765.473	65.096.176	2.049.244	-	553.869.687	7
Ticari Alacaklar	777.402.622	-	-	-	-	777.402.622	10
Diğer Alacaklar	2.307.956.854	-	-	-	-	2.307.956.854	11
<u>Finansal Yükümlülükler</u>							
Banka Kredileri	-	-	-	-	-	-	8
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	8.666.993.598	8.666.993.598	8
Diğer Finansal Yükümlülükler	-	59.464.968	102.171.654	-	31.064.076	192.700.698	9
Ticari Borçlar	-	-	-	-	912.324.274	912.324.274	10
31 Aralık 2011 Bilanço	Krediler ve Alacaklar	Finansal Riskten Korunma Muhasebesine Göre Muhasebeleştirilen Türev Araçlar	Gerçeğe Uygun Değeri Kar/ Zarara Yansıtılan Türev Araçlar	Maliyet Değeri ile Gösterilen Satılmaya Hazır Yatırımlar	İtfa Edilmiş Değerlerinden Gösterilen Finansal Yükümlülükler	Kayıtlı Değer	Not
<u>Finansal Varlıklar</u>							
Nakit ve Nakit Benzerleri	1.549.524.710	-	-	-	-	1.549.524.710	6
Finansal Yatırımlar	133.533.101	6.796.870	73.569.707	1.767.872	-	215.667.550	7
Ticari Alacaklar	764.775.891	-	-	-	-	764.775.891	10
Diğer Alacaklar	1.407.297.982	-	-	-	-	1.407.297.982	11
<u>Finansal Yükümlülükler</u>							
Banka Kredileri	-	-	-	-	-	-	8
Finansal Kiralama Borçları	-	-	-	-	7.912.882.833	7.912.882.833	8
Diğer Finansal Yükümlülükler	-	70.753.275	84.117.807	-	3.487.463	158.358.545	9
Ticari Borçlar	-	-	-	-	870.440.470	870.440.470	10

Grup, finansal araçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerini yansıttığını düşünmektedir.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri (devamı)

Finansal varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri aşağıdaki gibi belirlenir:

- Birinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- İkinci seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- Üçüncü seviye: Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

Gerçeğe uygun değerleriyle gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin seviye sınıflamaları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2012	Raporlama tarihi itibarıyla gerçeğe uygun değer seviyesi		
		1. Seviye TL	2. Seviye TL	3. Seviye TL
Finansal varlıklar				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	65.096.176	-	65.096.176	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	9.765.473	-	9.765.473	-
Toplam	74.861.649	-	74.861.649	-
Finansal yükümlülükler				
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar				
Türev araçlar	102.171.654	-	102.171.654	-
Finansal riskten korunma muhasebesine göre muhasebeleştirilen finansal varlıklar				
Türev araçlar	59.464.968	-	59.464.968	-
Toplam	161.636.622	-	161.636.622	-

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri

Grup, gelecekteki önemli işlemleri ve nakit akımlarını finansal riskten korumak amacıyla bazı sabit faiz oranlı finansal kiralama borçlarını değişken faiz oranlı finansal kiralama boçlarına çevirmek ve bazı Euro cinsinden olan finansal kiralama borçlarını ABD Doları cinsinden finansal kiralama borçlarına çevirmek üzere faiz oranı ve çapraz kur takası sözleşmelerine girmiştir. Bu işlemlerle ilgili türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişim doğrudan dönem kar/zararı içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un değişken faizli finansal yükümlükleri Not: 38 b.3.2'de açıklanmaktadır. Eylül 2009 tarihinden itibaren Grup uzun dönem finansal kiralama borçluluğunu dikkate alarak faiz maliyetlerinin karşılanabilir seviyede tutulması amacıyla vadeleri 2010 yılı 2. yarısından sonraya denk gelen finansal kiralama yükümlülüklerine ait değişken faiz geri ödemeli USD ve EUR borçlarının yaklaşık %26'sının faiz oranlarını sabitlemek için sabit ödeyen/değişken alan faiz takası işlemlerine girmiştir. Değişken faizli finansal kiralama yükümlülüklerinden kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

2010 yılında Grup satışların maliyetinin yaklaşık olarak %37'si olan akaryakıt fiyatlarındaki dalgalanmalardan kaynaklanan riski kontrol edebilmek ve akaryakıt maliyetinin, akaryakıt fiyatlarında yaşanan dalgalanmalardan etkilenmesini azaltmak amacıyla yıllık jet yakıtı tüketim miktarının yaklaşık %20'sine kadar olan kısmı için "Riskten Korunma" işlemleri yapmaya başlamıştır. Grup bu amaçla nakit hesaplanılan vadeli yakıt alım sözleşmelerine girmiştir. Şirket'in 21 Ocak 2011 tarihli yönetim kurulu kararına göre aylık tüketim rakamının %20'si olacak şekilde uygulanmakta olan riskten korunma oranının 12 ay sonra %50 olacak şekilde tedrici olarak her ay %2,5 oranında arttırılmasına karar verilmiştir. Ayrıca şirket akaryakıt riskinden korunmak için 2011 yılı başından itibaren vadeli yakıt alım sözleşmeleri yerine sıfır maliyetli dört bariyerli bantları (zero cost 4 way collar) aracı kullanmaya başlamıştır. Gelecekteki akaryakıt alımlarından kaynaklanan nakit akım risklerine karşı riskten korunma muhasebesine konu edilen bu türev araçların gerçeğe uygun değerlerindeki değişimin riskten korunmada etkin olan kısmı özkaynaklar altında nakit akım riskinden korunma fonu içerisinde muhasebeleştirilmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2012 ve 31 Aralık 2011 tarihleri itibarıyla yukarıdaki işlemler dolayısıyla girmiş olduğu türev araçlar ve bakiyeleri aşağıda sunulmuştur:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

31 Aralık 2012	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	-	(59.464.968)	(59.464.968)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	-	-	-
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt dört bariyerli bantları	9.765.473	-	9.765.473
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	9.765.473	(59.464.968)	(49.699.495)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	20.161.677	(35.253.615)	(15.091.938)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	41.005.786	(52.672.105)	(11.666.319)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	3.928.713	(14.245.934)	(10.317.221)
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	65.096.176	(102.171.654)	(37.075.478)
Toplam	74.861.649	(161.636.622)	(86.774.973)
	Pozitif gerçeğe uygun değer	Negatif gerçeğe uygun değer	Toplam
31 Aralık 2011			
Faiz oranı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen sabit faiz ödemeli/değişken faiz almalı faiz takas sözleşmeleri	-	(62.888.643)	(62.888.643)
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt alım sözleşmeleri	6.796.870	-	6.796.870
Akaryakıt fiyatı nakit akım riskinden korunma amaçlı elde edilen vadeli akaryakıt dört bariyerli bantları	-	(7.864.632)	(7.864.632)
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değeri	6.796.870	(70.753.275)	(63.956.405)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan çapraz kur takas sözleşmeleri	43.169.453	(61.992.542)	(18.823.089)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan faiz takas sözleşmeleri	20.717.103	(20.776.714)	(59.611)
Riskten korunma muhasebesine konu olmayan vadeli döviz alım satım sözleşmeleri	9.683.151	(1.348.551)	8.334.600
Riskten korunma işlemine konu edilmeyen türev araçların gerçeğe uygun değeri	73.569.707	(84.117.807)	(10.548.100)
Toplam	80.366.577	(154.871.082)	(74.504.505)

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

39. FİNANSAL ARAÇLAR (devamı)

Türev Araçlar ve Riskten Korunma İşlemleri (devamı)

	Akaryakıt riski korunması	Faiz riski korunması	Toplam
Riskten korunma işlemine konu edilen türev araçların gerçeğe uygun değer kazancı/(kaybı)	9.765.473	(59.464.968)	(49.699.495)
Finansal riskten korunma fonundan finansal giderlere sınıflanan tutarı	-	(1.255.299)	(1.255.299)
Akaryakıt riskinden korunma amaçlı edinilen türev aracın gerçeğe uygun değer kazancının riskten korunmada etkin olmayan kısmının gelir/gidere sınıflanan tutarı	5.679.985	-	5.679.985
Yabancı para çevrim farkları	(1.567.896)	(9.888.384)	(11.456.280)
Toplam	13.877.562	(70.608.651)	(56.731.089)
Ertelenmiş vergi etkisi	(2.775.512)	14.121.730	11.346.218
31 Aralık 2012 itibariyle Finansal Riskten Korunma Fonu	11.102.050	(56.486.921)	(45.384.871)

40. BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Grup ile ve Türkiye Sivil Havacılık Sendikası (HAVA-İŞ) arasında 2013-2014 yıllarını kapsayan 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılamamış olup, taraflarca uyuşmazlık tutanağı imza altına alınmış ve görüşmelere arabulucu marifeti ile devam edilmiş ancak uyuşmazlığa kalan maddeler üzerinde bir uzlaşma sağlanamaması nedeni ile Resmi Arabulucu görüşmeleri de sona ermiştir. Resmi Arabulucunun yasal süreler içerisinde hazırlayacağı rapor taraflara tebliğ edilecektir.

Grup Yönetim Kurulu geniş gövde uçak ihtiyacının temini kapsamında 2014 yılında 2 adet kesin, 2015 ve 2016 yıllarında 3 adet opsiyon olmak üzere, toplam 5 adet A330-300 uçağının Airbus firmasından satın alınmasına karar vermiştir.

Grup Yönetim Kurulunca, filo planlaması çerçevesinde artan bakım ve onarım ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak MNG Teknik Uçak Bakım Hizmetleri A.Ş. firması ile ortaklık veya satın alma alternatiflerine ilişkin görüşmelere ve durum tespiti çalışmalarına başlanmasına karar verilmiştir. Taraflar arasında iyi niyet anlaşması imzalanmıştır.

41. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR

Grup'un 2012 yılında kullanıma geçtiği yeni kurumsal kaynak planlama yazılımı (ERP) sebebiyle finansal tabloların kalemlerinin gösterimi ve sınıflandırılmasında bazı değişiklikler yapılmıştır. Karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla, önceki dönem finansal tabloları da buna uygun olarak yeniden sınıflanmıştır. Yapılan sınıflamaların geçmiş dönem özkaynaklarına ve net kar / (zarar)'a bir etkisi bulunmamaktadır. Yapılan önemli sınıflamalar aşağıdaki gibidir:

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

41. FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

Bilanço Sınıflamaları

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla diğer alacaklar içerisinde gösterilen şüpheli diğer alacaklar ve şüpheli diğer alacaklar karşılığında 2.746.677 TL'lik kısım şüpheli ticari alacaklar ve şüpheli ticari alacaklar karşılığı hesaplarına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacaklar içerisinde gösterilen “deporte yolculardan alacaklar (1.019.693 TL) ve diğer dönen varlıklar içerisinde gösterilen “interline yolcu gelir tahakkukları” (3.359.270 TL) ticari alacaklara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacaklar içerisinde gösterilen “pilot adaylarına ilişkin eğitim alacakları” (28.526.223 TL) ve “verilen depozito ve teminatlar” (2.265.376 TL) uzun vadeli diğer alacaklara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer alacaklar içerisinde gösterilen “geri alınacak vergiler” (12.815.279 TL) diğer dönen varlıklara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kısa vadeli finansal borçlar içerisinde gösterilen “personel kredi kartı borcu” (125.047) ticari borçlara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla ticari borçlar içerisinde gösterilen “personelere borçlar”(497.573 TL) ve “sosyal güvenlik kuruluşlarına borçlar” (317.867 TL) sırasıyla kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar ve kısa vadeli diğer borçlar hesabına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla ticari borçlar içerisinde gösterilen “alan vergileri ve yolcu hizmet ücreti yükümlülükleri” (136.452.869 TL) yolcu uçuş yükümlülükleri hesabına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilen “yurt dışında tahsil edilen vergi alacakları” (2.172.969 TL) kısa vadeli diğer borçlara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla kısa vadeli diğer borçlar hesabında gösterilen “çeşitli hizmet avansları” (67.767.337 TL) yolcu uçuş yükümlülükleri hesabına sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla yolcu uçuş yükümlülükleri hesabında gösterilen ticari borçlar (1.500.183TL) kısa vadeli ticari borçlara, diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilen “ödenecek vergi borçları” (91.499TL) diğer kısa vadeli borçlara sınıflanmıştır.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilen “acenta teşvik prim borçları” (4.473.928 TL) kısa vadeli ticari borçlara sınıflanmıştır.

TÜRK HAVA YOLLARI ANONİM ORTAKLIĞI VE BAĞLI ORTAKLIKLARI
Bağımsız Denetimden Geçmiş 31 Aralık 2012 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (TL) olarak gösterilmiştir.)

41 FİNANSAL TABLOLARI ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ETKİLEYEN YA DA FİNANSAL TABLOLARIN AÇIK, YORUMLANABİLİR VE ANLAŞILABİLİR OLMASI AÇISINDAN AÇIKLANMASI GEREKEN DİĞER HUSUSLAR (devamı)

Kar/Zarar Sınıflamaları

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde satış pazarlama gideri içerisinde gösterilen nakliye giderleri (14.953.929TL) ve teminat mektupları komisyonları gideri (3.023.821 TL), sırasıyla satışların maliyeti ve finansal giderler hesabına sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde genel yönetim gideri içerisinde gösterilen akaryakıt gideri (3.937.856 TL) ve teminat mektupları komisyonları gideri (1.120.428 TL) sırasıyla satışların maliyeti ve finansal giderler hesabına sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde satışların maliyeti hesabında gösterilen uçak finansmanı idari giderleri (17.414.308 TL) finansal giderlere sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde satış pazarlama gideri içerisinde gösterilen özel yolcu programı mil kullanım giderleri (1.938.980 TL) satış gelirleri hesabına netleştirilmiştir.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde satış gelirleri içerisinde gösterilen uçak kira gelirleri ve diğer kira gelirleri (4.632.747 TL) diğer faaliyet gelirleri hesabına sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde diğer faaliyet gelirleri içerisinde gösterilen faaliyetle ilişkili diğer gelirler (4.189.653 TL) satış gelirleri hesabına sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde diğer faaliyet giderleri içerisinde gösterilen faaliyetle ilişkili diğer giderler (501.742 TL) satış gelirlerine sınıflanmıştır.

1 Ocak–31 Aralık 2011 döneminde finansal gelirler içerisinde gösterilen faiz türev kazançları (13.215.277 TL) finansal giderlerle netlenmiştir.